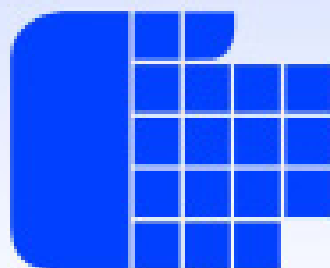

Комисия за Защита на Личните Данни

**ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТИН**

Брой 1 (100), януари 2023 г.

ТЕМИТЕ В БРОЯ

(бюлетинът отразява периода ноември и декември 2022 г.)

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ	3
КЗЛД създаде на своя институционален сайт раздел за защита на личната неприкосновеност на децата	3
КЗЛД издаде информационна брошура „Предаване на лични данни извън Европейския съюз”	4
Представители на КЗЛД проведоха обучение във Варна	8
Европейската комисия представи в информационна брошура нови моменти на Шенгенската информационна сисема	9
Европейският надзорен орган по защита на данните инспектира три широкомащабни информационни сисеми на ЕС	11
Становище на ЕНОЗД относно предложение за регламент, определящ изисквания за киберсигурност за продукти с цифрови елементи	12
Състоя се конференция „Защита на данните и наказателно правосъдие”	13
Европейският комитет по защита на данните прие три решения със задължителен характер относно Facebook, Instagram и WhatsApp	14
Съдът на ЕС постанови решение относно упражняването на „правото да бъдеш забравен” от интернет търсачките	15
КЗЛД публикува списък с решения на Съда на ЕС	16
КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА КЗЛД	17
РЕШЕНИЯ НА КЗЛД	18
СТАНОВИЩА НА КЗЛД	50

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

КЗЛД СЪЗДАДЕ НА СВОЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЕН САЙТ РАЗДЕЛ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНАТА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ НА ДЕЦАТА

Грижата за децата като субекти на данни винаги е била приоритет в работа на българския надзорен орган по защита на данните. КЗЛД е както инициатор, така и участник в множество събития и инициативи, посветени на децата. Комисията има принос в съвместната работа на различни институции на национално и наднационално ниво с разбирането, че доброто патньорство и общите усилия са предпоставка за защита на българските деца от опасностите, които крие необятното виртуално пространство. На национално ниво са инициирани съвместни действия с Държавна агенцията за закрила на детето и с Министерство на образованието и науката. КЗЛД е член на Работна група на Европейската комисия по защита на децата в интернет, както и на Обществения съвет, който наблюдава и подпомага работата на Националния център за безопасен

интернет. Последният е член на европейската мрежа от 30 центъра за безопасен интернет Insafe, както и на Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE, която обединява 50 държави.

Работата на КЗЛД по отношение на децата започва преди повече от 10 години. Създадени и разпространени са информационно-разяснителни материали относно безопасното поведение в реална и в онлайн среда. Отчитайки спецификата на възприемане на информация от децата, КЗЛД разработва и адаптира на български език информационно-образователни видеоматериали. През 2012 и 2017 години са организирани национални конкурси за детско творчество на теми, свързани със защитата на личните данни. Информация за тези инициативи, както и самите материали са регулярно публикувани в съответните раздели на институционалния сайт. В изпълнение на решение на КЗЛД, на сайта е създаден специализиран раздел „[Децата и техните лични данни](#)“, в който са събрани и структурирани немалкото изготвени материали и осъществени инициативи за децата – както насочени към самите деца, така и към други потребители, имащи отношение към защитата на личните данни и неприкосновеност на децата, особено в онлайн пространството.

Разделът е структуриран по следния начин:

Информационно-разяснителни брошури на КЗЛД

- „Правата на децата и младите хора при работа в дигитални платформи“
- „Личните данни и тяхната защита - всичко за тях и как да ги пазиш“
- „Твоите права за защита на личните данни“
- „Основни съвети за защита на личните ти данни онлайн“

Информационно-разяснителни видеоматериали

- „Неприкосновеност в дигиталния век“ - поредица от 9 информационно-разяснителни клипа
- „10 съвета как да се предпазим в интернет“

Архив - конкурси на КЗЛД за деца

- Конкурс за деца 2012 г. - „Аз и интернет“
- Конкурс за деца 2017 г. - „Какво другите знаят за мен“

Национален център за безопасен интернет

- Отправка към сайта на Националния център за безопасен интернет
- Кратки видеоматериали на теми свързани с безопасно ползване на интернет („Кибер сбирка: дигитални отпечатъци“, „Сигурна парола, това е много лесно“, „За безопасно дистанционно обучение“, „Онлайн тормоз в игрите“, „Хакнат профил“, „Сигурнист в Тик Ток“ и др.)
- Наръчници, публикации, презентационни материали, планове на уроци и др., публикувани на сайта на Националния център за безопасен интернет.
- Обучителни програми, публикувани на сайта на Националния център за безопасен интернет.

Международен съюз по далекосъобщения

- Отправка към раздел за защита на децата онлайн на сайта на Международния съюз по далекосъобщения.
- Насоки за създателите на политики в областта на защитата на децата онлайн.

Децата и младите хора все повече живеят в дигитална среда и трябва да имат необходимите познания, за да могат да противодействат на потенциална злоупотреба с личните им данни. Широките възможности, които новите технологии предлагат, освен доказаните ползи, крият и рискове от сериозно навлизане в личното пространство на всеки човек. Защитата на личните данни на децата е един от фокусите на информационно-образователната дейност на КЗЛД, тъй като подрастващите са много уязвима група в съвременното ни общество по отношение на злоупотребите с личната неприкосновеност, особено при общуването в интернет. Те трябва да могат да осъзнават напълно рисковете, свързани с обработването на личните им данни, евентуалните последици, както и правата си.

КЗЛД ИЗДАДЕ ИНФОРМАЦИОННА БРОШУРА “ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ ИЗВЪН ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”

В своята информационна дейност КЗЛД по достъпен начин разяснява на заинтересованите страни от обществото основните положения от правната рамка в ЕС в областта на личните данни, както и националното законодателство в тази сфера. Това е работа с перманентен характер и нейната цел е посланията да достигнат до всички заинтересовани лица – граждани и администратори на лични данни. Утвърдена практика на КЗЛД е издаването на брошури, в които информацията се предоставя по разбираем начин, кратко, синтезирано и ясно.

Отчитайки важността и спецификата на проблемите, свързани с предаването на лични данни към трети държави, през 2021 г. КЗЛД създаде на своя институционален сайт самостоятелен информационен раздел „[Предаване на данни към трети държави](#)“, в който е предоставена информация относно предаването на данни към трети държави и международни организации.

През ноември 2022 г. КЗЛД издаде брошура, в която разяснява какво означава „предаване на лични данни“, какво е „трета държава“, както и правилата за трансфер на лични данни извън ЕС. Дефинирани са седем практически стъпки, които износителят трябва да извърши при предаване на лични данни на трети държави. Брошурата има за цел да подпомогне практическото разбиране на инструментите за трансфер на лични данни и съдържа редица препратки към по-подробна информация за всеки отделен случай. Същата е публикувана и на сайта на КЗЛД – [ТУК](#).

В настоящия бюлетин публикуваме съдържанието на брошурата:

ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ ИЗВЪН ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Какво е предаване на лични данни?

Предаване на лични данни настъпва, когато данните на граждани на държавите-членки или на лица пребиваващи на територията на ЕС се обработват или са предназначени за обработване след предаването им към трети държави или международни организации.

Предаването на лични данни извън ЕС към трети държави или международни организации, се осъществява само при спазване на условията, предвидени в глава V на Регламент (ЕС) 2016/679, Общ Регламент относно защитата на данните (ОРЗД).

Предаването на лични данни за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнения на наказанията в обхвата на директива (ЕС) 2016/680 се осъществява по реда на глава VIII от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Какво означава „трета държава“?

Това е всяка държава извън Европейския съюз или Европейското икономическо пространство. Общият регламент относно защитата на данните изисква прилагането на мерки за осигуряване на постоянна защита на данните, прехвърлени в „трети държави/ трети страни“, т.е. държави извън ЕС/ ЕИП.

ОРЗД и предаването на лични данни на трета държава

Съгласно ОРЗД се идентифицират три допълващи се критерия, които определят дейностите по обработване като международен трансфер:

- Администратор или обработващ лични данни, чиято конкретна дейност по обработване попада в обхвата на разпоредбите на ОРЗД;
- Администратор или обработващ лични данни („износител“) разкрива чрез предаване или по друг начин предоставя личните данни на друг администратор, съвместен администратор или обработващ („вносител“).
- Вносителят е установен в трета държава или се явява международна организация по отношение на даденото обработване.

Правила за трансфер на лични данни извън ЕС

В случаите когато се осъществява предаване/прехвърляне на лични данни от България (или друга държава-членка на ЕС) към трети държави и/или международни организации, то може да се извършва, само ако администраторът или обработващият лични данни изпълняват условията и спазва правилата за трансфер на лични данни разписани в глава V от ОРЗД, а именно:

- въз основа на решение за адекватно ниво на защита от Европейската комисия съгласно ОРЗД;
- ако са осигурени „подходящи гаранции“, чрез други инструменти за предаване на лични данни към трети държави (Задължителни фирмени правила, Стандартни договорни клаузи, Кодекси на поведение, Механизми за сертифициране, печати или маркировки за защита на данните);
- при липса на някое от горните, чрез „дерогации в особени случаи“, когато предаването се осъществява по изключение.

Предаване на лични данни въз основа на решение за адекватност

Съгласно разпоредбите на член 45 от ОРЗД, Европейската комисия преценява дали предаване на лични данни на трети държави може да се осъществи, ако същата осигурява адекватно ниво на защита на личните данни. След приемането на решение за адекватност на конкретна трета държава, към нея може да се осъществяват трансфери (на нейната територия, определени сектори) и с това се гарантира, че е осигурено адекватно ниво на защита. Така не е необходим алтернативен инструмент за предаване на данни по член 46 от ОРЗД.

Списък с държавите с решение за адекватно ниво на защита може да откриете [ТУК](#).

Наличието на решение за адекватно ниво на защита обаче не е основание за ограничаване на правото на субектите на данни да подадат жалба. То не възпрепятства и надзорните органи да разследват или да сезират национален съд, при съмнения във валидността на решението, което се установява от Съда на ЕС.

Важно: Администраторът или обработващият лични данни трябва периодично да следят за актуалното състояние на решението за адекватно ниво на защита (по Регламент (ЕС) 2016/679 или Директива (ЕС) 2016/680), на база на което ще се предава лични данни, с оглед гарантирането на равностойно ниво на защита в определена трета държава, съгласно правото на ЕС.

Предаване на лични данни към трети страни въз основа на подходящи гаранции

При редовно или повтарящо се предаване на данни, при което липсва решение относно адекватното ниво на защита трябва да разчитате на някой от инструментите за предаване, изброени в чл. 46 от ОРЗД. Съгласно който администраторът или обработващият лични данни следва да предоставя „адекватни предпазни мерки/ подходящи гаранции“, както и да са налице „приложими права“ на субектите на данни и ефективни правни средства за защита. Тези мерки могат да включват:

- *Задължителните фирмени правила (ЗФП)* представляват вътрешни правила за защита на личните данни, определящи политиката за защита на личните данни в мултинационална група от предприятия/ дружества, позиционирани в ЕИП към такива извън него. ЗФП представляват цялостна програма за съответствие, включваща спазване на политики и процедури, одити, разглеждане на жалби и обучения в рамките на една организация. Всяко дружество от групата предприятия, в качеството на администратор на лични данни, трябва да отговаря и да е в състояние да докаже спазването на ЗФП. [Повече...](#)

- *Стандартни договорни клаузи (СДК)*, които представляват типови договорни клаузи като инструмент за предаване на данни в трети страни съгласно ОРЗД. Те съдържат договорни задължения на износителя и вносителя на данни, във връзка със защита правата за лицата, чиито лични данни биват предавани. Те представляват и подходящи гаранции за защита на данните при предаването им в трети страни. СДК биват одобрени и приети от Европейската комисия. [Повече...](#)

- *Кодексите на поведение* представляват доброволен инструмент за отчетност за администраторите и обработващите лични данни, чрез конкретни и респективно подходящи гаранции/ правила за защита на данните в даден сектор или във връзка с конкретни операции по обработване. Кодексите могат да подпомогнат организациите (например: микро-, малките и средни предприятия) да гарантират, че следват най-добрите практики и правила, като по този начин осигуряват по ефективното прилагане на ОРЗД, както и да служат за основание за предаване на данни на трети държави. [Повече...](#)

Важно: Организациите, отговарящи за прилагането на наднационални кодекси, предоставят за преглед проекта на кодекс за поведение на надзорният орган по защита на данните. След прегледа му, същият се предоставя за одобрение до всички засегнати надзорни органи и на ЕКЗД за извършване на цялостна оценка на съдържанието в съответствие с членове 40 и 41 от ОРЗД.

- Механизми за сертифициране, печати или маркировки за защита на данните, които представляват доброволен инструмент за доказване прилагането на подходящи гаранции за защита на данни, в съответствие с ОРЗД. Те позволят на субектите на данни бързо да оценят нивото на защита на данните на съответни продукти и услуги. [Повече...](#)

Важно: Администраторът или обработващият лични данни следва да направи оценка на законодателството на третата страна, на която ще се предават лични данни. Независимо от вида инструмент, който ще бъде използван е възможно да възникне необходимост от „допълващи мерки“, за да се гарантира равностойно ниво на защита в конкретна трета държава, изискано съгласно правото на ЕС.

Инструменти за предаване на данни към трети страни след „Schrems II”

Решението на Съда на ЕС се отнася до всички подходящи гаранции съгласно член 46 от Регламент (ЕС) 2016/679, които се прилагат за предаването на данни от Европейското икономическо пространство (ЕИП), към която и да трета държава. Посочените от Съда правни разпоредби на САЩ (член 702 от Закона за упражняване на надзор върху външното разузнаване („FISA”) и Изпълнителна заповед 12 333) се прилагат за всяко предаване на данни към САЩ по електронен път, който попада в обхвата на тези разпоредби, независимо от конкретното средство, използвано за трансфера.

За да продължи предаването на данни към трети държави след решението на Съда е важно администраторите на лични данни да извършат индивидуален анализ относно нивото на защита в третата държава, което по същество трябва да е равностойно на гарантираното в ЕС. По този начин може да се определи дали СДК или ЗФП могат да се приложат на практика и дали са необходими допълнителни мерки, както и дали правото на третата държава не противоречи на приложените допълнителни мерки, което от своя страна би въздействало на тяхната ефективност. [Повече...](#)

Инструменти за предаване на лични данни към трети страни въз основа на дерогации

При случен и еднократен трансфер на данни можете да се позовете на някоя от дерогациите, предвидени в член 49 от ОРЗД. Например въз основа на съгласие от страна на субекта на данни; за изпълнение или сключване на договори; за защита на жизненоважни интереси на субекта на данни, при невъзможност лицето да даде своето съгласие. [Повече...](#)

Седем практически стъпки при предаване на лични данни на трети държави, които износителят трябва да извърши:

Стъпка 1: Да е наясно къде ще предава личните данни на субектите, за да може да може да гарантира равностойно ниво на защита.

Стъпка 2: Да провери дали държавата има решение за адекватно ниво на защита, прието от Европейската комисия.

Стъпка 3: Да провери кой инструмент за предаване на лични данни, изброени в глава V от ОРЗД е подходящ конкретния случай.

Стъпка 4: Да прецени дали законодателството или практиката на третата държава биха засегнали приложените от него инструментите за предаване, във връзка с конкретното предаване.

Стъпка 5: Да определи и приеме допълнителни мерки, за да приведе нивото на защита на данните в съответствие ОРЗД, т.е. със стандарта на ЕС за равнопоставеност.

Стъпка 6: Да предприеме формални процедурни стъпки, след като е набелязал ефективните допълващи мерки. Това са мерки допълващи инструментите за предаване на лични данни към трети страни съгласно чл. 46 от ОРЗД.

Стъпка 7: Да извършва периодично оценка на нивото на защита и да следи за промени, които могат да имат отношение на предаването на данни в определена трета държава.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА КЗЛД ПРОВЕДОХА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВАРНА

В два последователни дни в средата на декември 2022 г. бяха проведени обучения в гр. Варна с участието на лектори от администрацията на КЗЛД - Олга Александрова и Любомир Грънчаров, експерти от дирекция „Правно-нормативна и международна дейност“ на КЗЛД.

В сътрудничество с Икономически университет – Варна и Варненски апелативен съд на 12 декември 2022 г. се проведе обучение за представители на съдилищата от Североизточна България. Над 20 съдии и съдебни служители се включиха в обучение на тема „Защита на личните данни от органите на съдебната власт“. Съдът, прокуратурата и следствието подлежат на надзор от две институции, в зависимост от функциите, които изпълняват по отношение на личната информация – Комисията за защита на личните данни и Инспектората на ВСС, като съдебната функция се контролира от Инспектората. Лекторите от КЗЛД представиха изискванията на Общия регламент на ЕС относно защитата на данните и подчертаха целта на Регламента – да унифицира, модернизира и адаптира правната уредба и прилагането ѝ в страните-членки, за да бъдат еднакво защитени правата на гражданите във всички държави от ЕС. На обучението бяха разгледани обстойно спецификите в работата с лични данни на органите на съдебната власт. Подчертана бе важността на отговорността и добросъвестността на служителите, които имат достъп до съхраняваните данни. Отделено бе внимание и на проблемите, които поставя дигитализацията, включително в съдебната система.

Част от инициативите по Договор за сътрудничество между Икономически университет – Варна и КЗЛД бе проведеното на следващия ден обучение на над 30 членове на академичния състав и служители от администрацията на Икономическия университет на тема „Защита на личните данни – актуални въпроси на нормативната уредба“. Обсъдени бяха редица въпроси и специфични казуси, свързани с обработването на личните данни и тяхната защита в сферата на висшето образование.

В края и на двете обучения на лекторите от КЗЛД бяха изказани специални благодарности за добре поднесената информация.

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПРЕДСТАВИ В ИНФОРМАЦИОННА БРОШУРА НОВИ МОМЕНТИ НА ШЕНГЕНСКАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

**ШЕНГЕНСКА
ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА**
гарантиране на свобода, сигурност и
правосъдие

Свободното движение на хора дава възможност на всеки гражданин на ЕС да пътува, работи и живее в държава от ЕС без специални формалности. Шенгенско пространство гарантира свободно движение, **без граничен контрол**. Към настоящия момент Шенгенското пространство обхваща повечето страни от ЕС, с изключение на България, Кипър, Ирландия и Румъния. България и Румъния са в процес на присъединяване към Шенгенското пространство и прилагат до голяма степен достиженията на правото от Шенген. Част от Шенгенското пространство са и държави, които не са членки на ЕС - Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн.

Шенгенската информационна система (ШИС) е инструмент от основно значение за прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, който подпомага оперативното сътрудничество между националните компетентни органи. Информацията в системата е достъпна за упълномощени потребители в рамките на компетентни органи, като например национален граничен контрол, полиция, митници, съдебни органи, органи за регистрация на визи и превозни средства. Тези органи имат достъп само до тези данни от ШИС, които са им необходими за изпълнението на техните задачи. Ежегодно в Официален вестник на Европейския съюз се публикува списък на компетентните национални органи, имащи достъп до ШИС.

През 2022 г. Европейската комисия издаде поредната информационна брошура относно ШИС, в която са представени накратко нови моменти от информационната система. Брошурата е достъпна на български език на сайта на КЗЛД – [ТУК](#). В настоящия брой на Информационния бюлетин публикуваме текстът на брошурата.

ШЕНГЕНСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Гарантиране на свобода, сигурност и правосъдие

Шенгенската информационна система (ШИС) е информационна система, която помага за защитата на вашата свобода и сигурност в Шенгенското пространство.

ШИС подпомага **дейностите** на:

- националните гранични служители
- полицията
- митническите органи
- имиграционните служби
- органите, отговарящи за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на престъпления.

Достъпът до ШИС дава възможност на националните компетентни органи да проверяват сигнали за издирвани лица или вещи в Шенгенското пространство. Достъп до данните в ШИС имат **само съответните национални компетентни органи**.

ШИС беше модернизирана и включва нови елементи.

Засилване на сътрудничеството

ШИС предоставя на органите информация относно причините за **сигналите за издирвани лица и вещи, както и относно необходимите действия**. Екипите на Frontex и повече национални компетентни органи вече имат достъп до тези данни. Въведени са по-ясни правила и подобрени структури за обмен на допълнителна информация чрез националните звена за контакт относно обмен на информация, свързана с ШИС, в държавите от Шенген (бюра SIRENE). Европол вече може пряко да обменя информация с тези национални звена за контакт относно сигнали за терористични престъпления и престъпления, попадащи в неговия мандат.

Защита за най-уязвимите

Категориите сигнали за деца, изложени на риск от отвлечане, и за уязвими лица, изложени на риск, вече са част от ШИС. Тези сигнали ще помогнат за предотвратяването на отвлечания на деца и незаконно отвеждане на деца в чужбина. Тези категории допълват сигналите за изчезнали лица. Информацията за тези видове сигнали е достъпна за незабавен обмен между националните звена за контакт и националните компетентни органи. Изчезналите лица могат да бъдат идентифицирани и благодарение на пръстови отпечатъци или ДНК, когато липсват пръстови отпечатъци.

Управление на незаконната миграция

Новата категория сигнали за решения за връщане и подобрените инструменти за установяване на самоличността на граждани на държави извън ЕС, които са обект на такива сигнали, ще помогнат за справяне с незаконната миграция. ШИС дава възможност на органите да търсят и проверяват, с помощта на пръстови отпечатъци, дали дадени граждани на държави извън ЕС имат право да влизат или пребивават в ЕС. ШИС ще съдържа и данни за фалшифицирани документи, включително документи за пътуване и визови стикери.

Борба с престъпността

Сътрудничеството и обменът на информация са от ключово значение за борбата с организираната престъпност и тероризма и за осигуряването на правосъдие.

ШИС е една от най-ефективните информационни системи в ЕС за борба с престъпността. Държавите от Шенген използват ШИС за **подаване на сигнали за арест на лица, издирвани във връзка с наказателно преследване или осъдителна присъда за престъпления, свързани с тероризъм, или тежки престъпления**.

Държавите от Шенгенското пространство също така използват системата, за да подават сигнали за проверка на лица, които са извършили или е вероятно да извършат тежки престъпления, както и за определени вещи, свързани с тези престъпления. Националните органи подават сигнали за установяване на местонахождението на изчезнали лица; изложени на риск уязвими лица, чието пътуване или отвеждане в чужбина трябва да бъде предотвратено; лица, от които се изисква да съдействат при съдебни производства, включително свидетели, обвиняеми или жертви на престъпления. Те могат да подават сигнали за установяване на неизвестни извършители на терористични или тежки престъпления, като се използват пръстови или дланови отпечатъци. Националните органи също така използват ШИС за намиране на вещи, издирвани за изземване или за използване като доказателство в наказателно производство.

Защита на вашите права

ШИС съдържа лични данни на лицата, които са обект на сигнали. Видовете данни, които могат да се обработват в ШИС, са посочени в законодателството на ЕС. Лични данни се обработват и при проверка за дадено лице в ШИС. Например това се случва, когато влизате в Шенгенското пространство или когато полицията ви спре за проверка на пътя. ШИС гарантира на лицата право на **достъп до техните данни, коригиране на неточни данни, изтриване на данни, които се съхраняват неправомерно** в системата. Освен това лице, което е обект на **сигнал за отказ за влизане и пребиваване или сигнал за връщане**, трябва да бъде надлежно информирано (**право на информация**).

Всички лица, които са обект на сигнал, също така имат право да подадат жалба до националните органи за защита на данните или съдилища и могат да получат обезщетение за всяка вреда, произтичаща от незаконно обработване на данни, отнасящи се до тях, в която и да е държава от Шенген. Повече информация за правата на субектите на данни ще намерите в [ръководството за упражняване на правото на достъп](#).

Засилване на контрола по външните граници

Допълнителните функции на ШИС за **пръстови отпечатъци и документи за самоличност** дават възможност на граничните служители да проверяват дали граждани на държави извън ЕС са обект на сигнали за отказ за влизане или пребиваване, или представляват заплахата за сигурността, както и да откриват фалшиви документи. За органите е по-лесно да проверяват сигнали за граждани на ЕС, които са издирвани или заподозрени в престъпление.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ ИНСПЕКТИРА ТРИ ШИРОКОМАЩАБНИ ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ НА ЕС

Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) е независим надзорен орган на Европейския съюз, отговорен за наблюдението на обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на ЕС (институции на ЕС). Одитите са част от надзорната дейност, при която ЕНОЗД проверява дали и как законодателството и принципите за защита на личните данни се прилагат на практика в институциите на ЕС. Като част от своя годишен план за инспекции през 2022 г. ЕНОЗД одитира дейностите по обработване на лични данни от три големи информационни системи на ЕС:

- EURODAC – ИТ система, съдържаща пръстови отпечатъци, която подпомага обработването на молбите за убежище;
- VIS – ИТ система, която подпомага управлението на краткосрочни визи в Шенгенското пространство; и
- ШИС II – ИТ система за споделяне на информация за улесняване на управлението на границите на ЕС.

Задължение на ЕНОЗД е да извършва одити минимум веднъж на всеки четири години на Визовата информационна система и на Шенгенската информационна система, и поне веднъж на всеки три години на системата EURODAC. При извършването на одита ЕНОЗД провери дали неговите

предходни препоръки са били спазени и приложени за всяка система. Това включва преглед на мерките, свързани с управлението на ИТ сигурността, наличие на инциденти със сигурността и нарушаване на сигурността на данните. ЕНОЗД извърши също преглед на методологията и практиките, използвани за разработване и тестване на системите, за да се увери, че са изградени в съответствие с принципите за защита на данните при проектирането и по подразбиране. Въпреки че тези големи системи работят вече от доста години, одитният екип на ЕНОЗД идентифицира подобрения, които трябва да бъдат направени по отношение на сигурността и на защитата на данните.

Работата на тези три широкомащабни системи се управлява от Агенцията на Европейския съюз за оперативно управление на широкомащабни ИТ системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (eu-LISA). Приключвайки своя одит, екипът на ЕНОЗД подчерта, че оценява ползотворното сътрудничество с агенцията. Докладите от одита не подлежат на публикуване, но ЕНОЗД периодично ги обобщава и предоставя обобщената информация.

СТАНОВИЩЕ НА ЕНОЗД ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕГЛАМЕНТ, ОПРЕДЕЛЯЩ ИЗИСКВАНИЯ ЗА КИБЕРСИГУРНОСТ ЗА ПРОДУКТИ С ЦИФРОВИ ЕЛЕМЕНТИ

В качеството му на независим надзорен орган, който отговаря за наблюдението на обработването на лични данни от институциите и органите на ЕС, Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) има правомощия да извършва законодателни консултации. Европейската комисия има задължение да се консултира с него относно всички законодателни предложения и международни споразумения, които биха могли да окажат въздействие върху обработването на лични данни. На 9-ти ноември 2022 г. ЕНОЗД публикува своето [Становище относно предложението за Регламент, определящ изисквания за киберсигурност за продукти с цифрови елементи](#). Предложеният регламент има за цел да установи

в целия ЕС изисквания за киберсигурност за широк набор от хардуерни и софтуерни продукти и техните решения за отдалечена обработка на данни.

Европейският надзорен орган Войчех Виевиоровски заявява: „Киберсигурността на продуктите с цифрови елементи е от изключителна важност за ефективна защита на основните права на хората в цифровата ера, включително техните права на поверителност и защита на данните. Хармонизираните изисквания за киберсигурност в целия ЕС би трябвало да намалят рисковете европейците да бъдат жертви на кибератаки, както и огромните последици, до които те могат да доведат, каквито са кражба и злоупотреба с личните им данни.“

ЕНОЗД приветства мерките на предложения регламент, които биха направили принципите за сигурност и минимизиране на данните съществена част от изискванията за киберсигурност в целия ЕС. Едновременно с това настоятелно препоръчва включването на принципите за защита на данните при проектирането и по подразбиране като съществена част от тези изисквания.

По отношение на стандартизацията и сертифицирането на киберсигурността, включени в предложения регламент, ЕНОЗД предлага да се изясни вида на предвидената синергия между съответните органи и организации. Това включва ЕКЗД (Европейския комитет по защита на данните, който обединява националните органи за защита на данните на ЕС) и ЕНОЗД.

ЕНОЗД подчертава, че предложеният европейски сертификат за киберсигурност съгласно стандартизацията и сертифицирането на киберсигурността за определени продукти с цифрови елементи не следва да служи като заместител на сертифицирането по Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД/GDPR), което гарантира съответствие с ОРЗД. В предложения регламент следва да се изясни, че сертификатът за киберсигурност не означава, че конкретен продукт с цифрови елементи е в съответствие с ОРЗД.

ЕНОЗД предлага да се изясни връзката между предложения регламент и правната рамка на ЕС за защита на данните, по-специално как те ще си взаимодействат в областта на правоприлагането и наблюдението на пазара. В това отношение становището на ЕНОЗД е, че предложеният регламент не следва да засяга или да има за цел да засегне съществуващите правила на ЕС, които вече уреждат обработването на лични данни на физически лица и задачите и правомощията на независимите органи за защита на данните.

СЪСТОЯ СЕ КОНФЕРЕНЦИЯ “ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ И НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ”

На 29 ноември 2022 г. в Брюксел се състоя конференция за защита на данните в областта на наказателното правосъдие в ЕС. Домакини бяха Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и Европейската прокуратура (орган на Европейския съюз, провеждащ разследвания и наказателни преследвания, засягащи бюджета на ЕС). Конференцията се проведе както присъствено, така и онлайн, и събра експерти по защита на данните, специалисти по наказателно право и политики, които дискутираха защитата на данните при наказателното преследване и съдебното сътрудничество в ЕС. Обсъдени бяха най-новите развития, засягащи Европейската прокуратура и Евроюст, и тяхното въздействие върху защитата на данните. Разгледана бе ролята на ЕНОЗД като надзорен орган за работата на европейските институции и начините за подобряване на сътрудничеството между различните организации.

Фокус на обсъжданията бе ефективно прилагане на правилата за защита на данните в областта на наказателното право, както на европейско, така и на национално ниво.

Засегнати бяха следните три основни теми:

- последните промени в законодателната рамка на Евроюст и тяхното въздействие върху начина, по който агенцията обработва лични данни;
- преглед на първата година от дейността на Европейската прокуратура, по-специално на предизвикателствата и възможностите, свързани с нейната хетерогенна структура;
- потенциалните подобрения в модела на управление, за да бъде надзорът по-ефективен и координиран на европейско и национално ниво

Конференцията протече в следните три сесии:

Сесия 1: **Реформата на Евроюст в ерата на цифровизация и война.**

Представени бяха законодателните промени в регламента за Евроюст и бяха обсъдени последиците за защитата на данните. На 1 декември 2021 г. Европейската комисия прие няколко инициативи за цифровизиране на правосъдните системи на ЕС, включително предложение за цифров обмен на информация по дела за тероризъм, както и допълнително предложение за създаването на специална ИТ платформа, която да подпомага функционирането на съвместните екипи за разследване. Успоредно с това беше прието друго изменение на регламента за Евроюст, с което Евроюст се

установява като европейски център за съхраняване и обмен на доказателства за военни престъпления в Украйна. На конференцията бе разгледано въздействието, което тези законодателни промени ще окажат върху вида и обема лични данни, обработвани от Евроюст, както и последиците за отношенията с партньори извън ЕС и международното предаване на лични данни от Евроюст.

Сесия 2: Първи стъпки на Европейската прокуратура в условия на надзор

В тази сесия бе разгледан опитът от първата година от функционирането на Европейската прокуратура, както от оперативна гледна точка, така и от гледна точка на защитата на данните, а също и предизвикателствата, свързани с надзора. Европейската прокуратура започна да функционира на 1 юни 2021 г. Тя е първият независим орган на ЕС, упълномощен да разследва престъпления срещу финансовите интереси на ЕС. Проведени бяха предварителни консултации с ЕНОЗД относно правилата за защита на данните на институцията, както и относно системата за управление на случаи, в която се обработват оперативни лични данни. Докато стратегическите решения се вземат на централно ниво, разследващата дейност се извършва от европейски делегирани прокурори в съответствие с националните наказателнопроцесуални правила. Тази двойственост изисква координиран подход за надзор на обработването на лични данни от Европейската прокуратура и прилагането на правата на субектите на данни.

Сесия 3: ЕНОЗД - Ефективно прилагане в условията на нееднаквост

На тази сесия бе посочено, че правните условия за надзор на обработката на оперативни лични данни са комплексни, като някои институции на ЕС прилагат специални правила за защита на данните и остават извън обхвата на Регламента на ЕС за защита на данните. Разгледани бяха нуждите и предизвикателствата, свързани със сътрудничеството на ЕНОЗД с националните органи по защита на данните. Целта е постигане на ефективен надзор над Европейската прокуратура и Евроюст чрез координирани действия, като всеки действа в рамките на своите правомощия.

ЕРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ ПРИЕ ТРИ РЕШЕНИЯ СЪС ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ХАРАКТЕР ОТНОСНО FACEBOOK, INSTAGRAM И WHATSAPP

European Data Protection Board

на ирландския надзорен в качеството му на водещ надзорен орган по отношение на платформите на Meta IE – Facebook, Instagram и WhatsApp. Решения със задължителен характер на Комитета играят ключова роля за гарантиране на правилното и последователно прилагане на Регламента от националните надзорни органи.

На свое заседание, състояло се на 5-ти декември 2022 г. Европейският комитет по защита на данните прие три решения със задължителен характер за разрешаване на спорове относно Meta Platforms Ireland Limited (Meta IE). Решенията са приети на основание чл. 65 от Общия регламент относно защитата на данните и разглеждат важни правни въпроси, произтичащи от проекторешенията

Ирландският надзорен орган е издал проекторешенията след основаващи се на жалби проучвания относно дейностите по обработка на лични данни на трите платформи. Проекторешенията относно Facebook и Instagram се отнасят по-специално до законосъобразността и прозрачността на обработването за целите на поведенческа реклама, а това за WhatsApp засяга основно законосъобразността на обработката с цел подобряване на услуги. Няколко засегнати надзорни органа

са изразили възражения по проекторешенията, изготвени от ирландския надзорен орган, засягащи правното основание за обработка (чл. 6 от ОРЗД), принципите за защита на данните (чл. 5 от ОРЗД) и използването на корективни мерки, включително налагане на глоби. Тъй като не е бил постигнат консенсус по тези възражения, ЕКЗД трябваше да уреди спора между надзорните органи, като вземе решения със задължителен характер в рамките на два месеца. В тях Комитетът урежда, наред с другото, въпроса дали обработването на лични данни за изпълнение на договор е подходящо правно основание за целите на поведенческата реклама, в случаите с Facebook и Instagram, и за подобряване на услуги, в случая с WhatsApp.

Най-късно един месец след като ЕКЗД е уведомил за решенията си водещият надзорен орган и засегнатите надзорни органи, Ирландският надзорен орган, в качеството му на водещ, следва да приеме своите три окончателни решения въз основа на решенията на Комитета, като вземе предвид неговата правна оценка. Решенията на ЕКЗД ще бъдат публикувани на неговия уебсайт след като Ирландският надзорен орган уведоми администратора за своите окончателни решения.

СЪДЪТ НА ЕС ПОСТАНОВИ РЕШЕНИЕ ОТНОСНО УПРАЖНЯВАНЕТО НА “ПРАВОТО ДА БЪДЕШ ЗАБРАВЕН” ОТ ИНТЕРНЕТ ТЪРСАЧКИТЕ

На 8 декември 2022 г. Съдът на ЕС постанови решение по дело C-460/20 относно **премахване от резултатите на интернет търсачките на препратки към съдържание, за което се твърди, че е невярно**. Решението е постановено в резултат на преюдициално запитване от Федералния върховен съд на Германия във връзка с правен спор, свързан с упражняването на правото на изтриване („правото да бъдеш забравен“). В своето решение Съдът на ЕС постановява, че **лицето, което управлява интернет търсачка, следва да премахне от резултатите на търсене препратките към информация, за която подалото искането лице докаже, че е очевидна неистина**.

Съдът на ЕС припомня, че **правото на защита на личните данни не е абсолютно право, а трябва да се разглежда във връзка с неговата функция в обществото и да бъде в равновесие с другите основни права** съгласно принципа на пропорционалност. В публикуваното прессъобщение във връзка с това решение се заявява, че правата на зачитане на личния живот и защита на личните данни имат по принцип предимство пред законния интерес на интернет потребителите, които потенциално биха могли да имат интерес от достъп до въпросната информация, но това равновесие може да зависи от релевантните обстоятелства във всеки отделен случай. В решението е подчертано, че **правото на свобода на изразяване и на информация не може да се взема предвид тогава, когато дори част от информацията, включена в съдържанието, към което се препраща, се окаже неистинна, при положение че тя не е от маловажно значение**.

Съдът подчертава, че **лицето, което иска поради неистинност на съдържание да бъдат премахнати съответните отправки от списъка с резултати от търсене, трябва да докаже очевидната неистинност на съответната информация или на поне част от нея, при положение че тя не е от маловажно значение**.

Съдът приема, че управляващият интернет търсачката трябва да има предвид всички имащи отношение права и интереси, както и всички обстоятелства по конкретния случай, за да реши дали дадено съдържание може да продължи да бъде включвано в списъка с резултатите от търсенето, извършено чрез неговата търсачка. Все пак, **лицето, което управлява интернет търсачката не може**

да бъде задължено да упражнява активна роля при издирването на фактически обстоятелства, за да определи дали искането за премахване е основателно.

В случай, че подалият искане за премахване на препратка от резултатите на търсене, представи релевантни и достатъчни доказателства, с които може да подкрепи искането и с които се установява очевидната неистинност на информацията, към която препраща резултат от търсенето, управляващият интернет търсачката е длъжен да уважи това искане. Същото важи на още по-силно основание, ако подалото искането лице представи съдебно решение, съдържащо констатация в този смисъл. **Когато не е представено такова съдебно решение и когато не следва очевидно неистинният характер на информацията, към която се препраща в резултат от търсенето, управляващият интернет търсачката не е длъжен да изпълни искането.** В този случай подалото искането лице трябва да може да сезира надзорния или съдебния орган, за да може той да извърши необходимите проверки и да разпорежи на администратора на лични данни да предприеме необходимите мерки.

В случай на искане за премахване на снимки, показвани под формата на миниатюрни изображения, Съдът заключава, че следва да се държи сметка за тяхната информативна стойност, независимо от контекста на тяхното публикуване на интернет страницата, откъдето те са взети. Съдът уточнява, че се налага да се извърши отделно претегляне на конкуриращи се права и интереси. Съдът подчертава, че когато след търсене по име, се показват снимки на субекта на данни под формата на миниатюрни изображения, тази визуализация може да представлява особено силно вмешателство в правото на зачитане на личния живот и в правото на защита на личните данни на това лице.

Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Пълният текст на [съдебното решение](#) и [резюмето](#) са публикувани на уебсайта [CURIA](#).

КЗЛД ПУБЛИКУВА СПИСЪК С РЕШЕНИЯ НА СЪДА НА ЕС

В изпълнение на задълженията на КЗЛД за информиране и предоставяне на разяснения относно прилагането на законодателството за защита на личните данни е създаден нов раздел на институционалната интернет страница на КЗЛД, посветен на решенията на Съда на ЕС (СЕС), имащи отношение към прилагане на правилата за защита на личните данни. В този раздел са изброени в азбучен ред (започващ от решения свързани със запитвания от Република България), постъпилите преюдициални запитвания и решения на СЕС.

Списъкът е достъпен [ТУК](#).

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

СТАТИСТИКА И АНАЛИЗ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ЗА ПЕРИОДА НОЕМВРИ - ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

На основание чл. 58, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. за месеците ноември и декември 2022 г. са извършени общо 84 проверки – 15 след постъпили в КЗЛД сигнали и 69 след решение на КЗЛД.

Разгледани са 53 искания, включително различни запитвания по актуални въпроси, относно защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни. На всички податели са изпратени съответни отговори, а когато е необходимо са изпращани и на съответните органи или институции, за отношение по компетентност.

Във връзка с констатации, че с определени операции по обработване на лични данни са нарушени разпоредби на регламента, за отчетния период КЗЛД е упражнила корективни правомощия по чл. 58, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679, като на съответните администратори на лични данни са издадени **7 Разпореждания**, отправено е **1 Официално предупреждение** и са съставени **27 Акта за установяване на административно нарушение**. За отчетния период са издадени **13 Наказателни постановления**, сключени са **11 Споразумения** с наложена имуществена санкция съгласно чл. 43, ал. 5 от ЗАНН и са отправени **12 Писмени предупреждения** съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗАНН.

РЕШЕНИЯ ПО ЖАЛБИ

КЗЛД публикува в своя бюлетин и на институционалния си сайт решения по жалби, с цел да се осигури прозрачност за обществеността относно практиката на Комисията при разглеждането на жалби на граждани. За постигането на тази цел не е необходимо публикуване на всички решения на КЗЛД по жалби, а отразяване произнасянето на Комисията по различни казуси. Всички публикувани решения на КЗЛД са с анонимизирани лични данни на физическите лица и голяма част от имената на юридическите лица.

РЕШЕНИЕ № ППН-02-480/2021 г. София, 03.11.2022 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 14.09.2022 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Регламента, ОРЗД), разгледа по същество жалба № ППН-02-480/07.10.2021 г.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба № ППН-02-480/07.10.2021 г., подадена от А.Я. срещу политическа партия, с твърдения за неправомерно обработване на личните му данни чрез включването им в списък на лицата (стр. **, ред ***), подкрепящи регистрацията на политическия субект за участие в проведените за 11.07.2021 г. избори за народни представители.

Жалбоподателят твърди, че е установил нарушението след извършена справка по електронен път в Централната избирателна комисия, копие от която прилага. Декларира, че не се е подписвал в подкрепа на регистрацията на политическия субект и не е давал съгласието си за обработване на личните му данни за конкретната цел.

С оглед застъпените в административния процес принципи на равенство на страните и истинност, политическата партия е информирана за образуването по случая административно производство, указана ѝ е възможността да ангажира писмено становище по изложените в жалбата твърдения. Изискани са относими по случая доказателства за законосъобразно обработване на личните данни на жалбоподателя, заверено копие на вътрешни правила и/или Политика за защита на личните данни относно обработването на лични данни от политическа партия в изборния процес, предприети технически и организационни мерки за защита на личните данни, инструкция, заповед или друг акт за обучение на представителите на партията за събиране на лични данни в изборния процес, а също и информация и резултати от извършена по случая вътрешна проверка, ако такава е възложена.

В отговор е депозирано писмено становище, без приложени доказателства, за неоснователност на жалбата, с аргументи, че данните на жалбоподателя „са нанесени лично от него“ в списъците, като е изключено да са вписани от активист на партията. В допълнение е посочено, че подписите са събирани на обществени места, съобразно действащото законодателство и вътрешните правила на партията, без да е правена проверка на самоличността на лицата, доколкото последното се възприема като „правомошние единствено на полицията“. Изрично е посочено, че не е изключена възможността жалбоподателят да е недобронамерен към партията и да цели преднамерено zlepоставянето ѝ.

В условията на служебното начало и за изясняване на случая от фактическа страна от ЦИК е изискано и в отговор и с писма ППН-02-480#4/29.03.2022 г. и ППН-01-762#5/31.03.2022 г., с идентично съдържание, е предоставено копие на страница 92, ред 915 от списъка на лицата подкрепящи регистрацията на политически субект за участие в проведените на 11.07.2021 г. избори за народни представители.

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защита на лицата при обработването на лични данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контрол по спазването на ЗЗЛД и ОРЗД.

За да упражни правомощията си, комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалба ППН-02-480/07.10.2021 г. съдържа задължително изискуемите реквизити, посочени в разпоредбата на чл. 28, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и на нейната администрация, а именно: налице са данни за жалбоподателя, естеството на искането, дата и подпис, с оглед което същата е редовна.

Предмет на жалбата са твърденията за неправомерно обработване на лични данни на жалбоподателя – имена и единен граждански номер от политическата партия чрез включването им в предоставен в ЦИК списък на лицата, подкрепящи регистрацията на политическия субект за участие в проведените на 11.07.2021 г. избори за народни представители.

По данни от преписката, резултати от извършена на сайта на ЦИК справка, жалбоподателят е узнал за твърдяното от него нарушение на 07.10.2021 г. В тази връзка и предвид законоустановените в Изборния кодекс срокове за регистрация на участници в изборния процес и доколкото КЗЛД е сезирана с жалба на същата дата на която е установено твърдяното нарушение, касаещо злоупотреба с лични данни в изборния процес при регистрация на политически субект за участие в проведени на 11.07.2021 г. избори, следва изводът, че жалбата са подадена в срока по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД. Жалбата е подадена от физическо лице с правен интерес, срещу надлежна страна – администратор на лични данни. Сезиран е компетентен да се произнесе орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на субекти на данни свързани с обработване на личните данни, като не са налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в” и чл. 55, § 3 от ОРЗД предвид обстоятелството, че случая не касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции.

По изложените съображения и липсата на отрицателните предпоставки по чл. 27, ал. 2 от АПК, на проведено на 13.04.2022 г. заседание на комисията жалбата е приета за допустима и като страни в производство са конституирани: жалбоподател А.Я. и ответна страна – политическа партия. Предвид противоречивите твърдения на страните и с оглед изясняване на случая от правна и фактическа страна е допуснато извършването на почеркова експертиза на подписа положен на стр. **, ред *** от представения в ЦИК списък на избирателите, подкрепящи регистрацията на политическата партия за участие в проведените на 11.07.2021 г. избори за народни представители. Жалбоподателят е уведомен за възможността да представи сравнителен материал за изследване, но въпреки дадените от комисията указания, в посочения от КЗЛД срок, а и след него, сравнителен материал за изготвяне на допуснатата експертиза не е предоставен.

Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество на 14.09.2022 г. от 13.00 часа в административната сграда на КЗЛД в гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, Заседателна зала, ет. 4, за което страните са редовно уведомени. Жалбоподателят повторно е уведомен, че до дата на заседанието следва да приложи доказателства в подкрепа на твърдения си, предвид оспорването им от ответната страна и разпределянето на доказателствената тежест в процеса. Отново е информиран, че с оглед изясняване на случая от правна и фактическа страна, именно с цел установяване на истинността, респективно неистинността на положения подпис, е допуснато извършването на почеркова експертиза

на подписа положен на стр. **, ред *** от представения в ЦИК списък на избирателите, подкрепящи регистрацията на политическата партия за участие в процесните избори, за целите на която следва да представи сравнителен материал за изследване.

На проведено на 14.09.2022 г. открито заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Страните – редовно уведомени, не се явяват, не се представляват.

В качеството си на административен орган и във връзка с необходимостта от установяване истинността по случая, като основен принцип в административното производство, съгласно чл. 7 от АПК, изискващ наличието на установени действителни факти и предвид събраните доказателства и наведените твърдения, комисията приема, че разгледана по същество жалба № ППН-02-480/07.10.2021 г. е неоснователна.

Предмет на жалбата са твърденията за неправомерно обработване на лични данни на жалбоподателя – имена и единен граждански номер от политическата партия чрез включването им в предоставен в ЦИК списък на лицата, подкрепящи регистрацията на политическия субект за участие в проведените на 11.07.2021 г. избори за народни представители.

Ноторен е фактът, че на 11.07.2021 г. са проведени избори за народни представители. С решение на ЦИК № 136-НС София, 26 май 2021 г. политическата партия е регистрирана за участие в изборите. Към заявлението за регистрация на политическия субект, същото заведено с вх. № 3/24.05.2021 г. в регистъра на партиите за участие в изборите, е представен списък съдържащ трите имена, единния граждански номер и саморъчен подпис на 3030 гласоподаватели, подкрепящи регистрацията на политическия субект, същите лични данни, тъй като са достатъчни за безспорно индивидуализиране на лица.

Събраните по преписката доказателства, в частност представените от ЦИК материали, свидетелстват, че личните данни на жалбоподателя, в обем от три имена и единен граждански номер, присъстват на стр. **, ред *** от списъка на гласоподавателите, подкрепящи регистрацията на политическата партия за участие в процесните избори. Срещу имената и единния граждански номер на лицето е положен подпис.

Приложените от г-н А.Я. доказателства, справки от ЦИК, свидетелстват само за употреба на личните му данни от политическия субект, но не и че обработването е незаконосъобразно. Твърденията на жалбоподателя за обработване на личните му данни за конкретната цел без негово знание и съгласие не намират опора в събраните по преписката доказателства. Същите са оспорени от ответната страна, а въпреки дадените на жалбоподателя конкретни указания за разпределяне на доказателствената тежест в процеса, г-н А.Я. не ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, не предоставя сравнителен материал за изготвяне на експертиза на подписа положен на стр. **, ред *** от представения в ЦИК списък на избирателите, подкрепящи регистрацията на политическата партия за участие в проведените на 11.07.2021 г. избори за народни представители.

В тази връзка, с оглед разпределяне на доказателствената тежест в процеса, при направено оспорване от ответника и поради липса на процесуална активност от страна на жалбоподателя жалбата следва да бъде оставена без уважение, като неоснователна и недоказана, доколкото съгласно принципа на истинност по чл. 7 от АПК административните актове се основават на действително установени факти по случая. В конкретния случай, в приложения към заявлението за регистрация на партията списък на избирателите подкрепящи регистрацията ѝ за участие в конкретните избори, срещу имената и единния граждански номер на жалбоподателя е положен саморъчен подпис, който свидетелства за съгласие на лицето за обработване на данните за конкретната цел. Липсват доказателства подписът да е положен от лице различно от г-н А.Я., предвид което обработването на личните му данни, в хипотезата на предоставянето им от политически субект на ЦИК, в законово регламентирана процедура по реда на Изборния кодекс, за регистрацията на политическата партия за участие в конкретните изборите, е законосъобразно по аргумент от чл. 6, § 1, буква „а“ от ОРЗД. Доказателства в обратна насока не

са ангажирани, като за пълнота следва да се отбележи, че бездействие на жалбоподателя не може да бъде компенсирано от служебното начало, доколкото съгласно чл. 36, ал. 2 от АПК страните следва да оказват съдействие на органа при събиране на доказателства.

Водима от горното и на основание чл. 38, ал. 3 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

Обявява жалба ППН-02-480/07.10.2021 г., подадена от А.Я. срещу политическа партия за неоснователна и недоказана.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от връчването му, чрез Комисията за защита на личните данни пред Административен съд София - град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ

№ ППН-01-569/2022 г.

София, 03.11.2022 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: в състав: Председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 19.10.2022 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни, респективно чл. 57, § 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Регламента/ОРЗД), постави за разглеждане жалба № ППН-01-569/05.09.2022 г.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

В Комисията за защита на личните данни е постъпила жалба заведена с вх. № ППН-01-569/05.09.2022 г. по описа на КЗЛД, съдържаща твърдения за неправомерно обработване на лични данни на Г.Г. в изборния процес, чрез включването им в списък на лицата, подкрепящи регистрацията на политическа партия за участие в проведените на 02.10.2022 г. избори за народни представители.

Жалбата е подадена от имейл адрес с приложен към нея изображение на резултат от направена на сайта на ЦИК проверка на 03.09.2022 г.

Жалбата е подадена по електронен път и не е подписана с квалифициран електронен подпис. Подателят е индивидуализиран само с две имена. В тази връзка в изпълнение на разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и разпоредбата на чл. 28, ал. 2 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и на нейната администрация, до жалбоподателя е изпратено писмо № ППН-01-569#1/26.09.2022 г. с указания, че жалбата не съдържа нормативно определените реквизити, а именно подпис и три имена на подателя, с оглед което същата е нередовна и следва да бъде потвърдена в 3-дневен срок от получаване на съобщението за това.

Уточнено е, че при неизпълнение на дадените указания в срок, образуваното производство ще бъде прекратено.

Писмото е изпратено на 28.09.2022 г. на електронния адрес от който е подадена жалбата, като получаването му е потвърдено още същия ден от адресата. В законоустановеният 3-дневен срок и до настоящият момент не са предприети действия за потвърждаване на жалбата, респективно за изпълнение на дадените от КЗЛД указания.

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защита на лицата при обработването на личните им данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контрол по спазването на ЗЗЛД и ОРЗД.

За да упражни правомощията си, комисията следва да бъде валидно сезирана.

В чл. 28, ал. 1 от ПДКЗЛДНА са посочени задължителните реквизити, които следва да съдържа искането, с което е сезирана КЗЛД, в това число имена и подпис на подателя, като изрично е посочено, че КЗЛД не разглежда искания които не са подписани от подателя (чл. 38а от ЗЗЛД, чл. 29, ал. 1, т. 1 от ПДКЗЛДНА). Съгласно чл. 30, ал. 1 от АПК когато писменото искане не е подписано и при съмнение, че изхожда от посочения в него гражданин, административния орган следва да изиска неговото потвърждение със собственоръчен или електронен подпис в тридневен срок от получаване на съобщението за това. Законодателят е указал, че при непотвърждение в срока производството следва да се прекрати. Аналогична е и разпоредбата на чл. 29, ал. 2 и 3 от ПДКЗЛДНА.

Жалбата не съдържа всички нормативно определени и задължителни реквизити. Жалбата е подадена по електронен път и не е подписана с квалифициран електронен подпис, липсват в пълен обем информация за подателя относно имена, доколкото в жалбата са посочени само две имена за лицето. Жалбоподателят е уведомен, че следва да потвърди жалбата си, но законоустановения срок и до настоящия момент дадените указания не са изпълнени, което по аргумент от чл. 29, ал. 1, т. 1 от ПДКЗЛДНА е пречка за разглеждането ѝ от КЗЛД. Налице са предпоставките по чл. 56, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 30, ал. 1 от АПК, съответно чл. 28, ал. 3 от ПДКЗЛДНА, за прекратяване на производството доколкото жалбата не е подписана и след дадени от органа указания за отстраняване на недостатъка в искането, не е потвърдена.

Водима от горното и на основание чл. 56, ал. 2, във връзка с чл. 30, ал. 1 от АПК и чл. 38 а от ЗЗЛД, чл. 28, ал. 3 и чл. 29, ал. 1, т. 1 от ПДКЗЛДНА, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ :

Оставя без разглеждане жалба № ППН-01-569/05.09.2022 г. като нередовна и прекратява образуваното административно производство.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от връчването му, чрез Комисията за защита на личните данни пред Административен съд София - град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ
№ ППН-01-487/2021 г.
София, 01.12.2022 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 12.10.2022 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Регламента, ОРЗД), разгледа по същество жалба № ППН-01-487/24.06.2021 г.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба, подадена от А.Д., с изложени твърдения за неправомерно обработване на личните ѝ данни от „Х.М.Б.” ЕАД във връзка с регистриран на 28.04.2021 г. в Национална агенция за приходите (НАП) трудов договор, какъвто твърди, че не е подписвала.

Жалбоподателката е категорична, че няма трудово-правни отношения с дружеството и не е предоставяла личните си данни на „Х.М.Б.” ЕАД. Допълва, че на 08.02.2021 г. се е регистрирала в „Бюро по труда” – Сердика като безработно лице, като за периода от 04.02.2021 г. до 03.06.2021 г. ѝ е отпуснато обезщетение за безработица, което получавала три месеца. За твърдяното нарушение установила при справка в НОИ, след като не получила обезщетение за последния месец от срока.

Моли комисията за проверка по случая, налагане на санкция на „Х.М.Б.” ЕАД, прекратяване на договора и възстановяване на сумите за обезщетение за безработица, които не е получила заради злоупотреба с личните ѝ данни от страна на дружеството.

Към жалба са приложени относими доказателства.

Жалбата е адресирана и до НАП, откъдето е препратена за разглеждане по компетентност в КЗЛД с придружително писмо с рег. № ППН-01-487#1/06.07.2021 г., в което е уточнено, че след извършена проверка в информационните масиви на НАП е установено, че на 28.04.2021 г. „Х.М.Б.” ЕАД е подало уведомление по чл. 62, ал. 5 от КТ за сключен с жалбоподателката трудов договор с дата на сключване 28.04.2021 г., като на 10.05.2021 г. дружеството е подало заявление за заличаване на уведомлението.

С оглед застъпените в административния процес принципи на равенство на страните и истинност, „Х.М.Б.” ЕАД е информирано за образуваното по случая административно производство, указана му е възможността да ангажира писмено становище по изложените в жалбата твърдения и да представи относими по случая доказателства.

В отговор е депозирано становище за неоснователност на жалбата. От дружеството оспорват като неверни изложените от жалбоподателката твърдения. Информират, че на 17.04.2021 г., по електронен път, жалбоподателката е подала автобиография за кандидатстване за заемане на свободна позиция в дружеството, проведено е интервю с жалбоподателката, последната е попълнила декларация за съгласие за обработване на личните ѝ данни от дружеството за целите на сключване на трудов договор, както и оферта за работа подписана и от двете страни. Не отричат, че трудов договор формално не е подписан, но твърдят, че офертата за работа съдържа реквизитите на трудов договор и може да се приеме за такъв, поради което дружеството е подало в НАП уведомление по чл. 62, ал. 5 от КТ. Допълват, че след като кандидатът не се е явил на уговорената между страните дата – 07.05.2021 г. „за да оформи/получи оставащите документи, съответно на 10.05.2021 г. да се яви на работа” и след като не отговаря на обаждания от страна на дружеството в НАП е подадено заявление за заличаване на вписания трудов договор.

Към становището са приложени относими доказателства.

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защита на лицата при обработването на личните им данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контрол по спазването на ЗЗЛД и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни.

За да упражни правомощията си, Комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалбата съдържа задължително изискуемите реквизити: данни за жалбоподателя, естеството на искането, дата и подпис, посочена е пасивно легитимираната страна и период на установяване на нарушението, с оглед което жалбата е редовна.

Предмет на жалбата са твърдения за неправомерно обработване на личните данни на жалбоподателката от „Х.М.Б.” ЕАД във връзка с регистриран в НАП на 28.04.2021 г. трудов договор. Комисията е сезирана на 24.06.2021 г., два месеца след извършване на твърдяното нарушение, предвид което се налага извода, че жалбата е подадена срока по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД.

Жалбата е подадена от физическо лице с правен интерес срещу надлежна страна – администратор на лични данни, каквото качеството „Х.М.Б.” ЕАД безспорно притежава по смисъла на чл. 4, ал. 7 от Общия регламент ЕС 2016/679 по отношение на жалбоподателя предвид събраните по преписката доказателства и обстоятелството, че същото е юридическо лице, което само определя целите и средствата за обработване на лични данни. Сезиран е компетентен да се произнесе орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби подадени от субект на данни срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на физическите лица свързани с обработване на личните данни, като не е налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в” и чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2016/679 предвид обстоятелството, че случая не касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции. Извън компетентността на комисията е произнасяне по отношение по поисканите от жалбоподателката обезщетения за допуснатото нарушение и пропуснати ползи, които може да претендира по съдебен ред.

По изложените съображения и предвид липсата на отрицателните предпоставки по чл. 27, ал. 2 от АПК, на проведено на 20.07.2022 г. заседание на комисията жалбата е приета за допустима и като страни в производство са конституирани: жалбоподател – А.Д. и ответна страна – „Х.М.Б.” ЕАД. Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество на 12.10.2022 г. от 13.00 часа, за което страните са редовно уведомени.

С оглед изясняване на случая от фактическа страна и разпределяне на доказателствената тежест в процеса от ответника е изискано да представи заверено копие на въведена в дружеството процедура по назначаване на служители. В отговор и с придружително писмо ППН-01-487#11/02.09.2022 г. от дружеството предоставят заверено копие на процедура по назначаване на нов служител с дата ноември 2020 г.

На жалбоподателката са предоставени за запознаване изразеното от ответника писмено становище и приложени доказателства с указания да уточни оспорва ли същите, респективно поддържа ли подадената до КЗЛД жалба.

В отговор ППН-01-487#13/06.10.2022 г. жалбоподателката сочи, че е съгласна с изложените от дружеството факти касателно предоставените от нея лични данни –изпратено CV и подписана декларация за съгласие за обработване на личните ѝ данни. Категорична е обаче, че трудов договор не е подписвала, а само е „видяла какви условия предлагат”.

На проведено на 12.10.2022 г. открито заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Жалбоподателката А.Д. – редовно уведомена, не се явява и не се представлява в заседанието.

Ответната страна „Х.М.Б.” ЕАД се представлява от адв. М. с пълномощно представено в заседанието и валидна адвокатска карта.

Адвокат М. оспорва жалбата. Намира сезирането на КЗЛД за нередовно, с аргументи за липса на информация за постоянен адрес на лицето и конкретна посочена дата на узнаване на нарушението.

Твърденията на адв. М. са неоснователни. Видно от материалите по преписката данни за постоянен адрес са налични, съдържащи се в приложено към жалбата копие на документ за самоличност. Относно твърденията за непосочване от страна на жалбоподателката на конкретна дата на узнаване на нарушението следва да се отбележи, че формално в текста липсва изрично посочена дата. Посочен е обаче ясно очертан времеви период в който лицето е узнало за нарушението, с подробно изложена хронология на събитията и приложени в тази връзка доказателства, поради което жалбата е редовна, а възражението на адв. М. неоснователно. Комисията, в условията на служебното начало, е установила конкретна дата на извършване на твърдяното нарушение - 28.04.2021 г., а доколкото надзорния орган е сезиран на 24.06.2021 г., два месеца след извършване на твърдяното нарушение, формализирането в конкретна дата на узнаване на нарушението е излишно, доколкото видно от доказателствата по преписката жалбата е подадена в срок - 6 месеца от узнаване на нарушението, но не по-късно от две години от извършването му.

По същество адв. М. намира жалбата за неоснователна, като поддържа аргументите изложени в депозирано по преписката писмено становище.

В качеството си на административен орган и във връзка с необходимостта от установяване истинността по случая, като основен принцип в административното производство, съгласно чл. 7 от АПК, изискващ наличието на установени действителни факти и предвид събраните доказателства и наведените твърдения, комисията приема, че разгледана по същество жалба № ППН-01-487/24.06.2021 г. е частично основателна.

Предмет на жалбата са твърдения за неправомерно обработване на личните данни на жалбоподателката от „Х.М.Б.” ЕАД и предоставянето им в НАП на 28.04.2021 г. за регистриране на трудов договор със страни А.Д. – работник и „Х.М.Б.” ЕАД – работодател.

Страните не спорят, а и от събраните по преписката доказателства се установи, че жалбоподателката е кандидатствала за свободна позиция в магазин на дружеството, а именно сътрудник продажби в магазин И. – София, обявена на сайта. Установено е, че на 17.04.2021 г., по електронен път, жалбоподателката е изпратила автобиографията си за кандидатстване за позицията, а в последствие на 22 април 2021 г. - и подписана оферта за работа и попълнена бланка декларация за съгласие за обработване на лични данни за целите на сключване на трудов договор. В документите се съдържат данни в обем – три имена, единен граждански номер, адрес, номер на лична карта, електронен адрес, снимка и телефонен номер на жалбоподателката същите лични данни по отношение на г-жа А.Д. доколко посредством тях лицето може да бъде индивидуализирано безспорно.

Цитираните документи, респективно съдържащите се в тях данни, са изпратени до дружеството от електронната поща на жалбоподателката, посочена и в жалбата ѝ до КЗЛД, поради което следва, че са предоставени доброволно от лицето. Твърденията изложени в жалбата до КЗЛД, че г-жа А.Д. не е предоставяла личните си данни на дружеството, са в противоречие със събраните по преписката доказателства, след запознаване с които жалбоподателката потвърждава факта на изпратено CV и декларация за съгласие до дружеството. В тази връзка жалбата в частта касаеща твърдения, че лицето не е предоставяло личните си данни на дружество следва да бъде оставена без уважение, като неоснователна, доколкото се установи, че данни са обработени – събрани от дружеството на основание чл. 6, § 1, букви „а” и „б” от ОРЗД - със съгласие на лицето и за предприемане на стъпки по искане на субекта на данни преди сключване на договор в условията на преддоговорни отношение между страните, инициирани от жалбоподателката чрез изпратена автобиография за кандидатстване за заемане на обявена свободна позиция в магазин на дружеството.

В останалата си част обаче, касаеща твърденията за обработване на личните данни на жалбоподателката за изпращане на данните в НАП за регистриран трудов договор без такъв да е сключван, жалбата е основателна.

От събраните в хода на административното производство доказателства се установи безспорно, че на 28.04.2021 г. в НАП е подадено уведомление по чл. 62, ал. 5 от КТ за сключен на 28.04.2021 г. трудов договор между А.Д. – работник и „Х.М.Б.” ЕАД - работодател. На 10.05.2021 г. дружеството е подало до НАП уведомление за заличаване на подаденото уведомление за сключен трудов договор. Декларация образец № 1 „Данни за осигурено лице” не е подавана.

Нормативно установен е редът и съдържанието на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от КТ, същите регулирани съответно от Наредба № 5 от 29 декември 2002 г., издадена от Министъра на труда и социалната политика и Наредба № Н-8/29.12.2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и ред за подаване на данни от работодателите, осигурители за осигурените при тях лица. Съгласно цитираните подзаконови актове в уведомлението се съдържат данни за работника и служителя в обем от три имена и единен граждански номер, същите лични данни за физическото лице предвид обстоятелството, че лицето може да бъде безспорно индивидуализирано. Нормативно определено е, че уведомлението се подава в триденен срок от подписване/сключване на трудовия договор.

Видно от събраните по преписката доказателства данните на г-жа А.Д., съдържащи се в уведомлението за сключване на трудовия договор, са предоставени от „Х.М.Б.” ЕАД на НАП, а предвид обстоятелството, че предоставянето е форма на обработване на лични данни, приложими относно това обработване са разпоредбите на ЗЗЛД и ОРЗД, регулиращи отношенията по повод обработване на личните данни.

Твърденията на жалбоподателката, че личните ѝ данни са обработени - предоставени от дружеството в НАП без нейно знание и съгласие за регистриране на трудов договор между страните, без такъв да е сключван, са основателни. Дружеството не е ангажирало доказателства в обратна насока, дори напротив, сочи, че „трудова договор не е подписан формално”.

Доказателства за наличието на сключен трудовия договор регистриран в НАП не е представен, поради което и предвид категоричните твърдения на жалбоподателя, че не сключвала такъв, а и твърденията на дружеството че не е подписан регистрирания в НАП трудов договор, следва извода, че не е налице съгласие на субекта на данни за обработване на личните му данни за сключване на трудов договор, откъдето да възникне законово задължение за администратора да обработи данните на физическото лице за целите на подаване на уведомление в НАП, въпреки наличието на преддоговорни отношения между страните. В тази връзка следва да се отбележи, че твърденията на дружеството за наличие на преддоговорни отношения с жалбоподателката, не обосновават различен извод, доколкото към дата на предоставяне на лични данни на жалбоподателя от дружеството в НАП не е сключен регистрирания в агенцията трудов договор.

По силата на чл. 62 ал. 1 от КТ трудовият договор се сключва в писмена форма, която е условие за валидността му, и със задължително съдържание в него за обстоятелствата по чл. 66 ал. 1 от КТ, т.е. за да е налице такъв договор, той трябва да е обективиран в документ, отразяващ съвпадащите волеизявления /уговорки/ на страните по него, което се удостоверява с подписването му от всяка от тях /аргумент от чл. 180 от ГПК. В разглеждания случай е несъмнено установено, че трудов договор, подписан от двете страни, няма.

Аргументите на ответника, че подписната от жалбоподателката „оферта за работа реално съдържа реквизитите на трудов договор и може да бъде приета за такъв” са неоснователни. На първо място, съгласно представената от дружеството Процедура по назначаване на нов служител е видно че „офертата за работа” е само първи етап от процедурата, която приключва с подписване на друг документ - трудов договор, поради което е ясно, че дори ответника не отъждествява подаването на оферта подписна от кандидата за работа с трудов договор. Още повече, офертата макар да има данни за длъжността, работно време, срок на договора, дата на започване на работа, размер на

възнаграждение и месторабота, носи подпис само на кандидата за работа. Офертата не носи подпис на работодателя, като следва да се отбележи, че наименованието на работодателя не е посочен в офертата, поради което същата не може да се приеме за трудов договор, а е по-скоро част от преддоговорните отношения между страните в рамките на разписаната от дружеството процедура по назначаване на служители. Отделно от горното липсва задължителен реквизит на трудовия договор – данни за страните. В офертата са посочени само две имена на работника, без ЕГН, а данни за работодателя въобще липсват, предвид което не може да се приеме виждането на ответника, че офертата за работа може да се приеме за трудов договор между страните и основание за предоставяне на данните в НАП за регистрирането му.

Предвид горното не е налице и нормативно установено задължение на дружеството, като работодател, каквото качество в случая последното не доказва да притежава по отношение на г-жа А.Д., да подаде в НАП уведомление по чл. 62, ал. 5 от КТ съдържащи лични данни на жалбоподателката.

В конкретния случай не е налице и нито едно от останалите условия за допустимост на обработването, като доказателства в обратен смисъл не са ангажирани, нито пък такива се твърдят от ответната страна. Неприложима е хипотезата за наличие на легитимен интерес на администратора, който да е преимуществен пред интереса на засегнатото физическо лице. Останалите условия са неотносими - приложими са в други, различни и несъвместими с настоящата хипотези касаещи обработване на лични данни за защита на жизненоважни интереси свързани с живота и здравето на субекта на данни, изпълнение на задача от обществен интерес, както и при упражняването на официални правомощия, каквито не се делегирани на дружеството.

От анализ на събраните доказателства се налага извода, че личните данни на жалбоподателката са обработени – предоставени в НАП за регистрация за трудов договор без такъв да е подписан от страните, в нарушение на чл. 6, § 1 от Регламента, без да е налице никое от посочените в разпоредбата условия за законосъобразност на обработването, като са нарушени правата на лицето сезирало КЗЛД.

При определяне на вида корективна мярка по чл. 58, § 2 от ОРЗД, която следва да бъде наложена от страна на КЗЛД за констатираното нарушение, като смекчаващи обстоятелства следва да се имат предвид, че: са нарушени правата на едно физическо лице; дружеството е предприело действия по заличаване на уведомлението 12 дни след регистрирането му и още преди сезиране на КЗЛД и образуване на настоящето административно производство; администраторът съдейства на КЗЛД за изясняване на фактическата обстановка; по отношение на дружеството няма постановени от КЗЛД санкционни решения. Дружеството е обработвало данните на жалбоподателката в преддоговорните взаимоотношения на правно основание.

Като утежняващи следва да се квалифицират обстоятелства, че: са обработени данни за единен граждански номер на лицето, а в резултат на регистрацията са ограничени правата на жалбоподателката в социалната сфера –спрени обезщетения за безработица; нарушението е станало известно на КЗЛД в следствие сезиране от потърпевшото лице.

Обстоятелствата по чл. 83, § 2, букви „б” и „и” от Регламента са неотносими доколкото се касае за администратор –юридическо лице, което не формира вина, а към момента на извършване на нарушението одобрени кодекси за поведение, респективно одобрени механизми за сертифициране не са въведени.

С оглед характера на констатираното нарушение комисията счита, че корективните мерки по чл. 58, § 2, буква „а”, „в”, „г”, „д”, „е”, „ж”, „з” и „й” от Регламента са неприложими и нецелесъобразни в случая. Предвид обстоятелството, че нарушението е първо за администратора налагането на санкция намира за прекомерно, като счита за пропорционално упражняването на корективно правомощие по чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД –официално предупреждение, още повече че обработените данни не са специална категория по смисъла на чл. 9 от ОРЗД и са предоставени на държавен орган, който разполага с тях, а администраторът добросъвестно е съдействал за преустановяване на нарушението.

Водима от горното и на основание чл. 38, ал. 3 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

1.Обявява жалба ППН-01-487/24.06.2021 г. за неоснователна относно твърденията на жалбоподателката, че не е предоставяла личните си данни на „Х.М.Б.” ЕАД.

2. Обявява жалбата в останалата част, касаеща предоставяне на личните данни на жалбоподателката от „Х.М.Б.” ЕАД в НАП за регистриране на трудов договор, за основателна.

3. На основание чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД издава официално предупреждение на „Х.М.Б.” ЕАД за нарушение на чл. 6, § 1 от Регламент ЕС 2016/679.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от връчването му, чрез Комисията за защита на личните данни пред Административен съд София - град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ

№ ППН-01-70/2022 г.

София, 01.12.2022 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Веселин Целков на заседание, проведено на 16.11.2022 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Регламента, ОРЗД), разгледа по същество жалба № ППН-01-70/24.01.2022 г.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба № ППН-01-70/24.01.2022 г., подадена от И.Т. срещу банка (Б. АД), с изложени твърдения за неправомерно обработване на личните му данни за целите на директен маркетинг, след прекратени договорни отношения с банката.

Жалбоподателят информира, че на 21.09.2021 г. посетил клон на дружеството и открил на свое име банкова сметка, която закрил на 05.11.2021 г. Допълва, че на 05.11.2021 г., в клон на банката, подал заявление за заличаване на личните му данни, но в отговор, получен на 19.11.2021 г., бил информиран, че искането му е оставено без уважение. Твърди, че на 07.12.2021 г., след като вече не е клиент на банката и не ползва услугите ѝ, получил на електронната си поща предложение от дружеството за отпускане на потребителски кредит. Моли комисията да извърши проверка по случая.

В подкрепа на твърденията си прилага копие на: договор за откриване на сметка на клиент, потвърждение за закрыта сметка от дата 05.11.2021 г., заявление за изтриване на лични данни и отговор рег. № *****/19.11.2021 г.

С оглед застъпените в административния процес принципи на равенство на страните и истинност, Б. АД е информирано за образуването по случая административно производство, указана му е възможността да ангажира писмено становище по изложените в жалбата твърдения.

В отговор е депозирано становище ППН-01-70#3/03.06.2022 г., с приложени към него относими доказателства. От дружеството информират за „допусната грешка” при изпращане на съобщението до жалбоподателя, като уточняват, че г-н И.Т. е „изключен от всички бъдещи кампании на Б. АД. Потвърждават, че на 06.12.2021 г., след закриване на 05.11.2021 г. на банковата сметка на г-н И.Т., последният е получил на електронната си поща маркетингово съобщение от Б. АД. Допълват, че са обработени „минимално количество лични данни (първо име и адрес на електронна поща), като „не е извършено профилиране”.

Информират, че изпращането на съобщението е следствие от приложен допълнителен контролен механизъм, който променя по - късно статусите на клиентите, закрили сметките си необичайно бързо след извършване на няколко трансакции по тях, а именно за тези от тях, които са били в отношения с банката за период по-кратък от три месеца. Този механизъм е свързан с евентуална необходимост от последващ мониторинг на клиентското поведение непосредствено след закриването на сметките и прекратяването на отношенията, с цел подпомагане за изпълнението на задълженията на Банката по противодействие изпирането на пари.

Сочат, че от момента, в който г-н И.Т. е встъпил в отношения с Банката (17.09.2021 г.) като неин клиент, до закриването на неговата сметка (05.11.2021 г.) са изминали по-малко от два месеца, поради което при регулярното прилагане на автоматичната функционалност за промяна на клиентските статуси от „активен” на „неактивен” през месец ноември 2021 г. неговата клиентска позиция е останала непроменена. Това е повлияло на съставянето на списъците по конкретната маркетингова кампания и е причина за изпращане на приложеното към жалбата съобщение до г-н И.Т.

Посочват, че към дата на изразяване на становището до КЗЛД, г-н И.Т. е с клиентски статус „неактивен” и данните му се обработват единствено за ограничени цели, както лицето е уведомено в отговора на подаденото от него заявление за изтриване на лични данни. За пълнота посочват, че независимо от изразеното от клиента желание, Б. АД не може да изтрие незабавно получените от г-н И.Т. лични данни, тъй като са налице законови изисквания напр. по Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), които налагат съхранението за по-дълъг период от време и допълват, че в случай, че клиентът не желае данните му да се обработват за определени цели, той е уведомен и е имал възможност да упражни правото си на ограничаване на обработването.

Твърдят, че стриктно спазват изискванията на Общия Регламент за защита на данните и местното законодателство, като банката е предвидила съответните механизми за предварителна проверка на основание за провеждане на кампаниите си. За законосъобразното организиране на маркетинговите кампании се прилага комбинация от критерии и условия, при кумулативното наличие на които кампанията може да бъде проведена. След изясняване на предмета и обхвата на кампанията се изготвят примерени списъци с клиенти, на които предстои да бъдат изпратени съобщения по различни канали с конкретен предмет. Споделят разбирането, че в общия случай за целите на директния маркетинг Регламентът допуска обработването на данните да бъде осъществено на основание съгласие или законен интерес и допълват, че прилагането на конкретното правно основание зависи от вида на продуктите, съответно офертите (персонализирани/неперсонализирани), които Банката възнамерява да предлага на своите клиенти, но първото условие, което следва да бъде изпълнено е да се провери дали даден клиент, включен в изготвения списък, е активен клиент на Б. АД или не. Сочат, че за целта Банката е въвела автоматична функционалност, която регулярно след закриване на сметки и продукти в Банката променя статуса на съответния клиент от „активен” на „неактивен”. И допълват, че паралелно с проверката относно статуса на клиента („активен” или „неактивен”), при съставянето на примерните списъци с клиенти за всяка отделна кампания задължително се проверяват и изключват всички клиенти, които макар да са със статус „активен” - са декларирали отказ в случай

на персонализиран директен маркетинг или възражение срещу обработване на личните им данни за целите на директния маркетинг, в случаите, когато данните на клиентите се обработват на основание законен интерес. В тази връзка сочат, че при встъпване в отношения с Банката г-н И.Т. не е подписал отказ от съгласие за обработване на личните му данни за целите на персонализирания директен маркетинг, включително не е направил възражение срещу обработване на данните му за целите на стандартния директен маркетинг.

Твърдят, че незабавно след установяване на обстоятелството, че г-н И.Т. не следва да е сред адресатите на конкретната маркетинговата кампания поради това, че вече не ползва банкови продукти, той е изключен от списъците за предстоящи кампании на Банката. Сочат, че банката е въвела детайлни процедури за установяване наличието на валидни правни основания за обработване на данните, особено за целите на директния маркетинг, като в конкретния случай не е целяла да увреди правата и интересите на экс-клиента си, напротив изпратеното съобщение е напълно безобидно и в следствие от сработването на допълнителния механизъм за проверка на клиенти, които са закрили сметките си необичайно бързо след откриването им. Споделят, че промяната на статуса на клиент, отрил и закрил сметка в краткосрочен план би затруднила извършваните проверки и допълнителни контроли, които се прилагат в случай на съмнителни действия/транзакции от страна на такъв тип клиенти, тъй като с промяната на статуса от „активен”, на „неактивен” част от личните данните, които не се обработват за ограничените цели след прекратяване на отношенията с банката, незабавно се архивират. Сочат, че „за съжаление” периодът на проверките е съвпаднал с подготовката на маркетинговата кампания около коледните празници и при прилагане на първоначалните критерии за организираните ѝ (статус в системата, респ. наличие на отказ/възражение срещу обработване на личните данни за целите на директния маркетинг), г-н И.Т. е попаднал в нея. Твърдят, че след приключване и отчитане на кампанията е установена допуснатата грешка, респ. экс - клиентът е изключен от всички бъдещи кампании на Б. АД. В допълнение сочат, че Б. АД се отнася сериозно към всяко клиентско оплакване и използва обратната връзка от клиентите си за непрекъснато подобряване на своите процеси.

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защита на лицата при обработването на личните им данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контрол по спазването на ЗЗЛД и ОРЗД.

За да упражни правомощията си, комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалбата съдържа задължително изискуемите реквизити: данни за жалбоподателя, естеството на искането, дата и подпис, посочено е пасивно легитимираната страна и дата на извършване на твърдяното нарушение, с оглед което жалбата е редовна.

Жалбата е процесуално допустима - подадена от физическо лице с правен интерес срещу надлежна страна Б. АД – администратор на лични данни по смисъла на чл. 4, ал. 7 от Общия регламент ЕС 2016/679.

Предмет на жалбата е неправомерно обработване на личните данни на жалбоподателя за целите на директния маркетинг, посредством изпратено по електронен път на 06.12.2021 г. от банката до жалбоподателя предложение за потребителски кредит, след като същия вече не е клиент на банката. Комисията е сезирана за случая на 24.01.2022 г., по малко от два месеца след извършване на твърдяното нарушение, предвид което се налага извода, че жалбата е подадена срока по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД.

Сезиран е компетентен да се произнесе орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е” от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби подадени от субект на данни срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на физическите лица свързани с обработване на личните данни, като не е налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в” и чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2016/679 предвид обстоятелството, че случая не касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции.

По изложените съображения наведено на 14.09.2022 г. заседание на комисията жалбата е приета за допустима и като страни в производство са конституирани: жалбоподател – И.Т. и ответна страна – Б. АД. Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество на 16.11.2022 г., за което страните са редовно уведомени.

За изясняване на случая от фактическа страна от ответника е изисквана информация и доказателства откъде дружеството разполага с данни за електронната поща на жалбоподателя, на която е изпратено съобщението; информация кои лица са определени като адресати на конкретната маркетингова кампания по повод която е изпратен имейла до жалбоподателя; предприети ли са и какви допълнителни технически и организационни мерки от страна на банката след констатираното нарушение.

В отговор ППН-01-70#8/14.10.2022 г. от Б. АД информират, че електронната поща на г-н И.Т. е предоставена лично от него при попълване на въпросник за идентификация на клиент физическо лице при откриване на сметка на г-н И.Т. в Б. АД, заверено копие от който прилагат. Твърдят, че „след погрешно изпратения имейл, на неговата поща не е изпращано повторно маркетингово съобщение от Банката.”

Сочат, че изпратените съобщения представляват стандартен директен маркетинг, за който Банката е обосновала законния си интерес. Кампанията е проведена за периода 02.12.2021 - 10.12.2021, а включените клиенти са 107 636. Съобщенията с предложение за отпускане на потребителски кредит при стандартни условия и кандидатстване за кредит през мобилната апликация на Банката са изпратени до клиентите по електронна поща или Viber. Допълват, че за законосъобразното организиране на маркетинговите кампании се прилага комбинация от критерии и условия, при кумулативното наличие на които кампанията може да бъде проведена, а именно: активен клиент (настоящ клиент на Банката, който ползва продукт/услуга на Б. АД); да не е предоставил отказ/възражение срещу обработване на данните му за целите на директния маркетинг; да е български гражданин; да попада във възрастовата група 23 до 63 години; да не ползва потребителски кредит. Изключват се политически изявени лица, клиенти с висок рисков профил и клиенти, които са участвали в текущи маркетингови кампании през последните два месеца.

Потвърждават, че в конкретния случай с И.Т. съобщението е изпратено след закриване на сметката и прекратяване на отношенията с Банката, тъй като статусът на клиента не е променен от „активен” на „неактивен”. Отново посочват, че причината за по-късната промяна на статуса е въведен допълнителен контролен механизъм, който променя по-късно статусите на клиентите, закрили сметките си необичайно бързо след извършване на няколко трансакции по тях, а именно за тези от тях, които са били в отношения с Банката за период по-кратък от три месеца.

Информират, че изпратеното съобщение до посочената от г-н И.Т. електронна поща и полученият по този повод сигнал са мотивирали дружеството да преразгледа процедурите за селектиране на клиенти и провеждане на маркетингови кампании в Банката, съответно предприемане на допълнителни технически и организационни мерки, които да преустановят изпращането на подобни съобщения до неактивни клиенти, включително клиенти, които са прекратили отношенията си с Банката в изключително кратък период от време след откриване на сметката.

Твърдят, че към 12.10.2022 г. са предприети стъпки за имплементиране на технологичното решение, чрез което статусът на клиентите, прекратили отношенията си с Банката, да се маркира от „активен на „неактивен” **незабавно** след закриване на сметка в Б. АД, независимо колко дълго дадено лице е продължило да бъде клиент на Банката. Допълват, че тъй като тази информация е важна за Б. АД, са предвидили друг маркер, който да сигнализира колко дълго са продължили отношенията с Банката и че е необходимо даден клиент да бъде поставен под наблюдение, тъй като твърде скоро е закрил сметките си в Б. АД. Информират, че ИТ специалистите на Банката ще разработят това ново технологично решение, с което от една страна ще запазят необходимия контролен механизъм, но от друга ще маркират клиентите, които са закрили сметките си необичайно бързо, като неактивни

незабавно след прекратяване на отношенията им с Банката, за да се предотврати случайното им попадане в списъци с маркетингови кампании на Банката заради сработване на допълнителната контрола.

На проведено на 16.11.2022 г. открито заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Страните – редовно уведомени, не се явяват, не се представляват.

В качеството си на административен орган и във връзка с необходимостта от установяване истинността по случая, като основен принцип в административното производство, съгласно чл. 7 от АПК, изискващ наличието на установени действителни факти и предвид събраните доказателства и наведените твърдения, комисията приема, че разгледана по същество жалба № ППН-01-70/24.01.2022 г. е основателна.

Предмет на жалбата са твърдения за неправомерно обработване на личните данни на жалбоподателя за целите на директния маркетинг, посредством изпратено по електронен път на 06.12.2021 г. от Б. АД до жалбоподателя предложение за потребителски кредит, след като същия вече не е клиент на банката.

Няма спор по фактите. Жалбоподателят е бил клиент на банка Б. АД по-малко от два месеца, в периода 17.09.2021г. до 05.11.2021 г. По инициатива на г-н И.Т. между страните на 17.09.2021 г. е сключен договор за разкриване на разплащателна сметка в Б. АД в USD. Лицето доброволно е предоставило личните си данни за целите на договора, в това число електронен адрес посочен в попълнен от г-н И.Т. въпросник за идентификация на клиент физическо лице при откриване на сметката. На 05.11.2021 г. сметката е закрыта по инициатива на г-н И.Т. и след тази дата същият не е клиент на банката. Отправено от г-н И.Т. до Б. АД заявление за изтриване на лични данни от дата 05.11.2021 г. е оставено без уважение, като в отговор на заявлението - *****/19.11.2021 г., Б. АД информира жалбоподателя, че данните му „ще бъдат обработвани за ограничени цели в изпълнение на законовите изисквания” с уточнението, че банката е възприела като общ срок за обработване – съхранение на лични данни на клиентите си 10 години, считано от дата на прекратяване на отношенията с банката. В отговора изрично е посочено, че „за оставащия период от време Б. АД ще ограничи обработването на личните данни само за посочената цел и на посоченото правно основание”.

Безспорно установено е обаче, че на 06.12.2021 г., месец след прекратяване на взаимоотношенията между страните, закриване на банковата сметка и след като г-н И.Т. вече не е клиент на банката, дружеството е обработило личните му данни за целите на директен маркетинг, въпреки отговора до лицето от 19.11.2021 г., че обработването на личните му данни ще бъде ограничено. До жалбоподателя на имейл адрес е изпратено от Б. АД предложение за потребителски кредит предлаган от дружеството „изцяло дигитално”. Съобщението е персонифицирано макар и само с посочване на собствено име на лицето, като следва да се отбележи, че последното в съвкупност с данни за електронната поща на лицето имат характера на лични данни по смисъла на чл. 4, § 1 от ОРЗД.

Съобщението, видно от съдържанието му, има характера на директен маркетинг – предлагане на стоки и услуги, в конкретния случай предлагани от банката кредитни услуги. Съобщението е част от кампания на банката проведена за периода 02.12.2021 - 10.12.2021 г., с включени по данни на ответника 107 636 клиенти, при изрично определение от банката условия, едно от които адресатите на съобщенията да са клиенти на банката. Въпреки въведените от банката критерии, към дата на изпращане на съобщението до г-н И.Т., той не е клиент на банката, респективно не следва да е адресата на предложението, обстоятелство което се потвърждава и от банката в становище до КЗЛД при направени вътрешна проверка. Към дата на обработване на данните за банката липсва основание за обработване на личните му данни за целите на конкретната кампания, още повече че лицето не отговаря на изрично зададените от банката критерии. Обработването на личните данни на г-н И.Т. за конкретната цел не се извършва в съответствие с ОРЗД. Причина за последното са въведи от банката технически и организационни мерки - приложен допълнителен контролен механизъм, който

променя **по-късно** статусите на клиентите, закрили сметките си необичайно бързо след извършване на няколко трансакции по тях, а именно за тези от тях, които са били в отношения с банката за период по-кратък от три месеца. Този механизъм който по мнение на банката е въведен и свързан с евентуална необходимост от последващ мониторинг на клиентското поведение непосредствено след закриването на сметките и прекратяването на отношенията, с цел подпомагане за изпълнението на задълженията на Банката по противодействие изпирането на пари, обаче от гледна точка на ОРЗД се явява неподходяща мярка по отношение на обработването на лични данни на лица които не са клиенти на банката без значение от продължителността на договорните им отношения с банката. Поради въведената функционалност в резултат на която статусът на клиента г-н И.Т. не е променен от „активен” на „неактивен” повече от месец след прекратяване на правоотношенията с банката личните му данни са обработени от дружеството за целите на директния маркетинг в нарушение на ОРЗД. Въведените от администратора мерки не са подходящи и в състояние да гарантират и да докажат, че обработването се извършва в съответствие с ОРЗД, каквото е задължението на администратора по смисъла на чл. 24 от ОРЗД. Дори напротив именно в резултат на мерките е допуснато констатираното и от банката нарушение – допуснат грешка при изпращане на съобщението, респективно обработване на личните данни на жалбоподателя за целите на директния маркетинг, без той да е клиент на банката и адресата на кампанията.

След сезиране със случая по твърдения на администратора мерките са преразгледани и актуализирани и към 12.10.2022 г. са предприети стъпки за имплементиране на технологичното решение, чрез което статусът на клиентите, прекратили отношенията си с Банката, да се маркира от „активен на „неактивен” **незабавно** след закриване на сметка в Б. АД, независимо колко дълго дадено лице е продължило да бъде клиент на Банката. В тази връзка комисията счита за целесъобразно издаването на официално предупреждение по чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД на администратора. Останалите мерки по чл. 58, § 1, буква „а”, „в”, „г”, „д”, „е”, „ж”, „з” и „й” от ОРЗД са неприложими и нецелесъобразни поради естеството на нарушението и обстоятелството, че към момента на произнасяне въведените от администратора мерки/ функционалност довели до нарушението са променени. Налагането на имуществена санкция на администратора би било прекомерно и в нарушение на принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, доколкото обработените данни са в обем от име и електронна поща на жалбоподателя, като същите не са предоставяни на трети лица - адресат на съобщението е жалбоподателя.

Водима от горното и на основание чл. 38, ал. 3 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

1.Обявява жалба ППН-01-70/24.01.2022 г., подадена от И.Т. срещу Б. АД, за основателна.

2. На основание чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД издава официално предупреждение на Б. АД, в качеството му на администратор на лични данни за нарушение на чл. 24, ал. 1 от ОРЗД при обработване на личните данни на жалбоподателя на 06.12.2021 г. за целите на директен маркетинг.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от връчването му, чрез Комисията за защита на личните данни пред Административен съд София - град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Веселин Целков /п/

РЕШЕНИЕ**№ ППН-01-33/2022 г.****София, 20.12.2022 г.**

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Мария Матева на заседание, проведено на 23.11.2022 г., на основание чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 57, § 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Регламента, ОРЗД), разгледа по същество жалба № ППН-01-33/17.01.2022 г.

Административното производство е по реда на чл. 38 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Комисията за защита на личните данни е сезирана с жалба ППН-01-33/17.01.2022 г., подадена от Н.Д. срещу медия ЕАД (М. ЕАД) и М.Ц., в качеството ѝ на журналист в медията, с изложени твърдения за неправомерен достъп до специална категория лични данни свързани със здравословното му състояние и по-конкретно ваксинационния му статус и разпространението им чрез репортаж в телевизионното предаване „Тази събота и неделя“, излъчено в ефира на медията на 09.01.2022 г. в 09:30 часа, повторен същата вечер в централната новинарска емисия на телевизията, в 19:00 часа, като първа водеща новина.

Жалбоподателят твърди, че в рамките на репортажа журналистът М.Ц. „огласява в ефир лични здравни данни“ на четирима народни представители от политическа партия „В.“, включително негови, в това число: дата и конкретен вид препарат който е инжектиран на лицата. Категоричен е, че данните са разпространение без знанието и съгласието му, като липсва такова и по отношение на останалите трима народни представители.

Господин Н.Д. твърди, че г-жа М.Ц. е заявила в ефир, че е имала достъп до „този тип здравни лични данни на всички депутати от партия „В.“, като обявява и точен брой на лицата с извършени медицински манипулации.

Счита, че е налице неправомерен достъп и разпространение на личните му данни и моли КЗЛД за проверка по случая и установяване на първоначалния източник на информацията. Моли при преценка от страна на КЗЛД тази информация да бъде адресирана до Прокуратурата и до съответните регулаторни органи. Моли за издаване на разпореждане „незабавно да се спре“ извършването на твърдяното нарушение, доколкото материалът многократно се повтаря в новинарските емисии на медията на 09.01.2022 г. и на 10.01.2022 г., а употребата му от страна на медията, в различни телевизионни предавания, излъчвани в рамките на нейната програма, продължава и към 13.01.2022 г.

Към жалбата не са приложени доказателства, посочен е линк към първоначално излъчения в ефира на медията материал.

Направени са доказателствени искания: за допускане с оглед даване на обяснения на всеки един от четиримата народни представители, чиито лични данни са разпространени и изискване на обяснения от М.Ц. относно източника на информация. Последното отправено искане в жалбата е недопустимо съобразно разпоредбата на чл. 25з, ал. 4 от ЗЗЛД съгласно която „Упражняването на правомощията на комисията по чл. 58, параграф от Регламент (ЕС) 2016/679 не може да води до разкриване на тайната на източника на информация“.

В условията на служебното начало, за изясняване на действителните факти от значение за случая, на 18.01.2022 г. е направена екранна разпечатка, относно съдържанието на посочен в жалбата адрес: <https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sabota-i-nedelja/koi-sa-deputatite-koito-narichat-vaksinite-eksperimentalna-technost-a-vsashnost-sa-imunizirani.html>, текстови файл, а публикувания към линка

видеофайл, с продължителност 14:53 минути е свален на CD носител. Действията са отразени в протокол ППН-01-33#3/18.01.2022 г., с приложени към него екранна разпечатка и CD.

С оглед застъпените в административния процес принципи на равенство на страните и истинност, до пасивно легитимираните страни М. ЕАД и г-жа М.Ц., в качеството ѝ на журналист, са изпратени уведомителни писма за образуваното по случая административно производство, указана им е възможността да ангажират писмени становища по изложените в жалбата твърдения и да представят относими по случая доказателства.

В отговор са изразени писмени становища ППН-01-33#6/01.02.2022 г. и ППН-01-33#7/01.02.2022 г., изразени съответно от г-жа М.Ц. и от дружеството, с идентични аргументи за неоснователност на жалбата, доколкото жалбоподателят е публична личност – депутат, чиито личните данни са обработени за журналистически цели по въпроси от обществено значение касаещ пандемията от Covid-19, ваксинацията срещу Covid-19 и „зеления сертификат”, по които жалбоподателят има ясно изразена и афиширана позиция в насока против ваксинацията и принудителните мерки за ограничаване на пандемията от Covid-19. В подкрепа на изложените в становищата твърдения са приложени относими доказателства.

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защита на лицата при обработването на личните им данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контрол по спазването на ЗЗЛД и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни.

За да упражни правомощията си, Комисията следва да бъде валидно сезирана.

Жалбата съдържа задължително изискуеми реквизити – налице са данни за жалбоподателя – Н.Д., естеството на искането, дата и подпис, посочени са пасивно легитимираните страни, както и дата на узнаване на нарушението, с оглед което същата е редовна. В тази връзка следва да се отбележи, че въпреки изложените в жалбата данни за нарушения на още три лица, доколкото същите не са индивидуализирани и жалбата не носи техния подпис, и липсват данни за упълномощаване от тяхна страна по отношение на г-н Н.Д., същите нямат качеството на жалбоподатели.

Предмет на жалбата са твърдения за неправомерен достъп и разпространение на специална категория данни, свързани със здравословното състояние и по-конкретно ваксинационния статус на жалбоподателя. Същите, в съвкупност с данни за трите имена на жалбоподателя и качеството му на народен представител, имат характера на лични данни по смисъла на ОРЗД, доколкото лицето може да бъде безспорно индивидуализирано

Жалбата е подадена от физическо лице с правен интерес. Несъмнено е, че се касае за обработка на лични данни според посоченото легално определение, както и, че пасивно легитимираната страна М. ЕАД е администратор на лични данни според дефинициите в чл. 4 т. 7 от Регламент (ЕС) 2016/679, тъй като определя целите на обработването – представяне на информация от обществен интерес в телевизионно предаване, и средствата на обработването – чрез излъчване на репортажи и предавания в ефира на медията. По аргумент от чл. 58 от Регламент (ЕС) 2016/679, който определя правомощията на надзорния орган, Регламентът, респективно ЗЗЛД са приложими само по отношение на администраторите и на обработващите лични данни. Анализът на тази разпоредба, съобразно целта на ЗЗЛД води до извод, че за да може комисията да упражни правата си, следва нарушенията на правата на субекта да са извършени от администратора или обработващия лични данни и жалбата да е насочена срещу последните, които в това си качество са нарушили правата на физическото лице. В тази връзка следва да се отбележи, че журналистът и водещ на предаването М.Ц., като служител в медията и в качеството ѝ на водещ на предаването излъчено в ефира на медията, няма качеството на администратор или обработващ лични данни, тъй като обработва лични данни в изпълнение на служебните си задължения т.е. се явява лице по чл. 29 от Регламента и действа под ръководството на администратора и на практика го „ангажира” с действията си по обработване, доколкото фактически

извършва, като водещ на предаването, действията по обработване, за които се твърди, че са нарушили правата на жалбоподателя.

Комисията е сезирана на 13.01.2022 г., само два дни след извършване на твърдяното нарушение, предвид което се налага извода, че жалбата е подадена в срока по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД. Сезиран е компетентен орган – КЗЛД, която съгласно правомощията си по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД във връзка с чл. 57, § 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2016/679, разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите на лични данни, с които се нарушават правата на субекти на данни свързани с обработване на личните данни, като не са налице изключенията по чл. 2, § 2, буква „в“ и чл. 55, § 3 от регламента предвид обстоятелството, че случая не касае дейности по обработване извършвани от физическо лице в хода на чисто лични или домашни занимания и/или дейности извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции.

По изложените съображения и при липса на отрицателните предпоставки по чл. 27, ал. 2 от АПК, на проведено на 19.01.2022 г. заседание на комисията жалбата е приета за допустима и като страни в производство са конституирани: жалбоподател – Н.Д., ответна страна М. ЕАД, в качеството му на администратор на лични данни и заинтересована страна М.Ц., в качеството ѝ на журналист в медията и водещ на процесното предаване. Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество на 16.03.2022 г. от 13:00 часа, за което страните са редовно уведомени. С оглед изясняване на случая от фактическа страна от Министерство на здравеопазването и И.О. АД са изискани информация и лог файлове за достъпа до ваксинационния статус на жалбоподателя от дата на ваксинирането му срещу COVID-19 до 09.01.2022 г., дата на репортажа, както и конкретна информация ваксиниран ли е срещу COVID-19 и кога жалбоподателят, с оглед преценка дали изнесената в ефира на медията информация отговаря на действителността.

Изисканата информация и доказателства не са предоставени до дата на насроченото открито заседание, поради което разглеждането на жалбата по същество е отложено за 04.05.2022 г.

В хода на производството в КЗЛД с придружително писмо с вх. № ППН-01-33#19/21.03.2022 г. от И.О. АД информират, че „Н.Д. е ваксиниран срещу COVID-19 на 19.08.0221 г. В периода от дата на ваксиниране до 09.01.2022 г. данните за ваксинационния статус на Н.Д. са били преглеждани на 06.01.2022 г. и на 07.01.2022 г. от д-р М.М.“

Заверено копие на депозирания от И.О. АД отговор е предоставен на страните в производството за запознаване, като от жалбоподателя изрично е изискана информация която да поясни дали познава д-р М.М. и уточнение дали е негов личен и/или лекуващ лекар.

В отговор и с писмо № ППН-01-33#23/01.04.2022 г. жалбоподателят отговаря отрицателно на запитването от страна на КЗЛД – не познава д-р М.М., нито е негов личен и/или лекуващ лекар.

Предвид горното и на основания чл. 9, ал. 2 (принцип на служебното начало) и чл. 7 (принцип на истинност) от АПК, с оглед служебно събраните по преписката доказателства и предмета на жалбата, в която се съдържат и твърдения за неправомерен достъп до здравния статус на жалбоподателя, с решение от проведено на 06-07.04.2022 г. заседание комисията конституира служебно, като ответна страна в производството, д-р М.М., в качеството ѝ на администратор на лични данни.

Насрочено е открито заседание за разглеждане на жалбата по същество на 04.05.2022 г. от 13.00 часа в административната сграда на КЗЛД в гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров“ № 2, Заседателна зала, ет. 4.

С оглед изясняване на случая от фактическа страна от И.О. АД е изискана информация относно идентификатора, чрез който д-р М.М. е достъпила данните за ваксинационния статус на жалбоподателя, уточнение какви данни се визуализират и са достъпни за потребителя на услугата при „преглеждане“ на ваксинационния статус на лицето, както и какъв е канала за достъп ползван от д-р М.М. за осъществения на 06.01.2022 г. и 07.01.2022 г. преглед на данните за ваксинационния статус на г-н Н.Д.

В отговор и с писмо ППН-01-33#33/26.04.2022 г. изисканата информация е предоставена. Конкретно е посочено от И.О. АД, че данните които се визуализират и са достъпни за потребителя на услугата д-р М.М. при „преглеждане” на ваксинационния статус на г-н Н.Д. са: дата на регистриране на имунизацията, национален референтен номер на имунизацията, поредност на дозата, дата на следваща ваксина и наличие на сертификат. Направено е уточнение, че каналът за достъп до данните е immune.his.bg, входът в системата е осъществен чрез квалифициран електронен подпис, след проверка дали съответния лекар притежава активна регистрация в Българския лекарски съюз.

В хода на производството, по електронен път, без електронен подпис, е постъпило писмено становище ППН-01-33#34/29.04.2022 г. по съществото на спора, в частта касаеща обработването на данните за журналистически цели и разкриване на източника на информация. Посочено е, че становището изхожда от Асоциация на европейските журналисти – България, без същото да носи подпис на конкретно лице. Асоциацията не е страна в производството, предвид което Комисията за защита на личните данни счита представеното становище за ирелевантно и не следва да бъде коментирано в мотивите на решението, като оставя неясно обстоятелството откъде асоциацията е информирана за случая, който коментира в детайли касателно ваксинационния статус и качеството на жалбоподателя като народен представител.

На 04.05.2022 г. в КЗЛД е постъпила молба от жалбоподателя за отлагане на насроченото за същата дата открито заседание по жалбата, поради служебна ангажираност и невъзможност да присъства на заседанието.

Въз основа на депозираната молба и поради нередовно уведомяване на ответницата д-р М.М. за производството, насроченото на 04.05.2022 г. открито заседание, разглеждането на жалбата по същество е отложено за 22.06.2022 г. от 13:00 часа, за което страните са редовно уведомени. Въпреки предоставената на д-р М.М. възможност за изразяване на становище по случая и изричните указания, че следва да представи информация и доказателства за основанието за осъществения на 06.01.2022 г. и 07.01.2022 г. от нея достъп до здравния/ваксинационния статус на жалбоподателя, касаещ Covid-19 и да приложи други относими по случая доказателства, такива не са ангажирани. До 21.06.2022 г., ден преди насроченото открито заседание за разглеждане на жалбата по същество, липсва процесуална активност на ответницата, жалбата не е оспорена, не са ангажирани доказателства или дори твърдения относно предмета на спора с който е сезирана КЗЛД.

В хода на производството с писмо ППН-01-121/15.02.2022 г. от СЕМ информират, че са сезирани с жалби подадени от Н.Д. и В.М. относно огласяване на лични данни на депутати в журналистическо разследване, разпространено в програмата на медията на доставчика на медийни услуги М. ЕАД. Сочат, че СЕМ е разгледал на свое заседание доклад за съответствие на излъченото с разпоредбите на Закона за радиото и телевизията и по-конкретно: с нормите, свързани с гарантиране правото на информация на гражданите със степента на защита на личния им живот на публичните фигури с влиянието в обществото. Информират, че СЕМ е приел, че не е налице нарушение на ЗРТ, доколкото журналистическият аудио-визуален материал има принос в развитието на публичния диалог за политиката в сферата на здравеопазването и отговорността на демократично избраните фигури пред техните избиратели.

На 22.06.2022 г. е проведено открито заседание на комисията за разглеждане на жалбата по същество.

Жалбоподателят Н.Д. – редовно уведомен, не се явява и не се представлява в заседанието пред комисията.

Ответната страна М.Ц. – редовно уведомена, не се явява и не се представлява.

За М. ЕАД се явява юрисконсулт Б.Г. с пълномощно по преписката.

Ответната страна д-р М.М. се представлява от адв. А., с пълномощно представено в заседанието.

Процесуалните представители на М. ЕАД и на д-р М.М. оспорват жалбата. Не сочат нови доказателства. Процесуалният представител на медията поддържа изразеното в хода на производството писмено становище за неоснователност на жалбата.

Адвокат А. твърди, че доверителката ѝ д-р М.М. не е достъпвала личните данни на жалбоподателя, касаещи ваксинационния му статус, на 06.01.2022 г. и на 07.01.2022 г. Твърди, че до 31.05.2022 г. д-р М.М. не е ползва лично електронния си подпис и уточнява, че електронните подписи на всички лекари в ДКЦ, в това число и електронният подпис на доверителката ѝ, се ползват от служителя на центъра, С.П. Допълва, че „преди пет години тези електронни подписи на лекарите от ДКЦ се съхраняват в служителката С.П., която завежда „Човешки ресурси“. Тя ги съхранява и тя изпраща информацията на всички лекари от ДКЦ-то до 4-то число в НЗОК – кой е обслужен, какви разходи, какво е необходимо НЗОК да им преведе. За да ѝ е лесно, тя на всичките електронни подписи е сложила един ПИН-код – на всички доктори, на всички електронни карти.

След като изпрати тези данни в НЗОК, тъй като д-р М.М. е единствената, която е лекар в ДКЦ, и лекар в болницата, в която завежда вътрешно отделение, тя самата е специалист кардиолог, и тъй като при ваксинацията, която е организирана от това вътрешно отделение, всичките сертификати, които се издават на ваксинираните лица, се издават с електронния подпис на М.М.

Затова след като С.П. приключи с отчетите, тя предава електронния подпис на старшата сестра в болница МБАЛ К.Р., която си слага електронния подпис на компютъра, въобще не го вади и той си стои включен денем-нощем, за да ѝ е лесно, за да не губи време...”

За доказване на последното моли да бъдат допуснати до разпит двама свидетели - С.П. и К.Р. Моли комисията да допуснете техническа експертиза от ИТ специалист, за да се установи „от кой IP адрес, от кой компютър е изтеглена цялата тази информация”.

Адвокат А. информира, че по случая е образувана и пр. пр. № ***/2022 г. по описа на Окръжна прокуратура – Пазарджик.

Предвид изложените от процесуалният представител на д-р М.М. твърдения, с решение от проведено на 22.06.2022 г. открито заседание на комисията, като ответна страна в производството е конституиран и ДКЦ. Насрочено е ново открито заседание за разглеждане на жалбата по същество за 14.09.2022 г. от 13:00 часа, за което страните са редовно уведомени.

ДКЦ е информирано за образуваното производство, предоставена е възможност за изразяване на становище по случая и ангажиране на относими доказателства.

По искане на процесуалният представител на ответницата М.М. са допуснати до разпит, при режим на довеждане в откритото заседание насрочено за 14.09.2022 г., двама свидетели - С.П. и К.Р. Изискана е информация за образувана по случая пр. пр. № ***/2022 г. по описа на Окръжна прокуратура – Пазарджик, а именно за предмета на преписката, движението и резултатите по нея, а в хипотезата на събраните по преписката доказателства относно достъпването на лични данни на жалбоподателя на 06-07.01.2022 г. и ползването на съответния електронен подпис, респективно постъпили по преписката сведения в тази насока от д-р М.М. (ответник в производството пред КЗЛД) или други лица, в това число С.П. и К.Р. (призовани като свидетели в производството пред КЗЛД), копие от същите. Към 12.09.2022 г. изисканата информация не е предоставена.

За изясняване на случая от фактическа страна са изискани доказателства и информация от трето неучастващо в производството лице – „Борика” АД – издател на електронния подпис на д-р М.М. и по-конкретно: На колко и какви носители и кога е издаден съответния електронен подпис?, Кой и кога е получил електронния подпис и съответните носители?, Активни ли са към дати 06 и 07.01.2022 г. носителите? От кой IP адрес обичайно се ползва електронния подпис и конкретно от кой IP адрес е ползван за 01.06.2022 г., в 08:48 часа и на 01.07.2022 г. в 07.27 часа?

В отговор от „Борика” АД информират, че дружеството е издало на М.М. КУКЕП както следва:

1. сериен № *** с автор и титуляр М.М., с идентификатор на автора и титуляра ****, валиден от 01.10.2016 г. до 03.10.2017 г. и от 02.10.2017 г. до 02.10.2018 г.;

2. сериен № *** с автор и титуляр М.М., с идентификатор на автора и титуляра****, валиден както следва от 25.09.2018 г. до 25.09.2019 г., от 25.09.2019 г. до 24.09.2020 г., от 23.09.2020 г. до 23.09.2021 г. и от 24.09.2021 г. до 24.09.2022 г.

От дружеството уточняват, че удостоверението за КЕП е издадено на B-trust смарт карта и е получено от пълномощник на титуляра. Допълват, че подновяването на действието на удостоверението на 24.09.2021 г. е извършено онлайн – без физическо присъствие на титуляра на КЕП в офис на доставчика на удостоверителни услуги. Сочат, че дружеството не получава информация относно IP адресите, от които се ползват удостоверенията за КЕП. В подкрепа на твърденията си прилагат заверено копие на договор за удостоверителни услуги № **** от 03.10.2016 г., с приложени към него копие на лична карта, приемо-предавателен протокол и искане № ****/03.10.2016 г. за издаване на електронен подпис.

В хода на производството е изразено становище ППН-01-33#57/12.09.2022 г., изхождащо от ДКЦ за неоснователност на жалбата с аргументи, че дружеството е предприело необходимите мерки за ограничаване и предотвратяване на злоупотреби с лични данни и документи.

Уточняват, че достъп до електронния подпис на д-р М.М. са имали трима служители на дружеството – С.П. – служител от отдел „Човешки ресурси”, К.Р. – главна сестра в лечебното заведение и д-р М.М. Допълват, че поради изискване на НЗОК и с цел улесняване на работата на лекарите в лечебното заведение, г-жа С.П., със знанието и позволенията на лекарите, е подавала ежемесечни отчети, между 1-5 число всеки месец, към НЗОК за извършената от тях дейност.

Сочат, че в периода на пандемична обстановка, лечебното заведение е инструктирано от РЗОК да разкрие ваксинационен кабинет и да регистрира електронен подпис, с който да бъдат подавани данни за ваксинациите извършени на територията на лечебното заведение, като за целта е регистриран подписа на д-р М.М. Информират, че в процеса на работа, дружеството е определило главната сестра К.Р. да отчита извършените ваксинации в платформата на МЗ, използвайки подписа на д-р М.М.

Твърдят, че на 05.01.2022 г., след подаване на отчета в ПОС на НЗОК, г-жа С.П. е предала подписа на главната сестра К.Р. и след тази дата подписа е бил при К.Р., за да може да продължи да актуализира информацията за ваксинациите и издаваните зелени сертификати. Твърдят, че „електронния подпис на д-р М.М. и линка за ваксинационната платформа са инсталирани само и единствено на компютъра на главната сестра К.Р.”, като „Компютъра, на който работи К.Р. се намира в нейния кабинет, до който само тя има достъп.”

Уточняват, че жалбоподателят не е бил пациент на лечебното заведение, не е извършвал медицински прегледи или манипулации в лечебното заведение и последното не обработва негови лични данни. Уточняват, че „с цел сигурност всички работни станции в лечебното заведение са със статични IP адреси, но когато дадена работна станция достъпва страница в интернет трафика минава през рутера на дружеството и излиза от външния IP адрес ****”, поради което „дори да е записан в И.О. АД IP адреса, от където е достъпена информацията ще се покаже само външното, а не и вътрешното IP на самия компютър”.

Информират, че след направен „анализ на компютъра на К.Р.” не са открили информация за събития, история или файлове за съответните дати 06-07.01.2022 г., поради изминалия по-дълъг период от време – повече от 7 месеца. Относно твърденията на процесуалния представител на д-р М.М. за хакерска атака сочат, че след направена проверка и анализ на цялата информационна мрежа и инфраструктура на дружеството, не са открили следи в логовете за такава или инсталиран зловреден софтуер. Считат, че г-жа К.Р. е злоупотребила със служебното си положение, действала е неправомерно и умишлено, като по никакъв начин не се е съобразила с въведените от дружеството правила и политики относно защита на личните данни и приложението на ОРЗД, като за тези й

действия дружеството не носи отговорност. Предвид констатираното нарушение сочат, че лечебното заведение е „предприело действия по коригиране на начина на работа в дружеството и въвеждане на допълнителни правила и норми с цел конфиденциалност на получените лични данни в процеса на работа, включително неразпространението им”, изготвена е програма за обучение и инструктаж на всички служители на дружеството относно приложението на ОРЗД и нововъведените от лечебното заведение правила, част от промените касаят ползването на електронни подписи, а именно: „Всички персонални електронни подписи да се съхраняват само и единствено от техните собственици, като отговорността за съхранението е изцяло тяхна. Подаването на ежемесечни отчети за извършена дейност с електронен подпис се извършва по следния начин: лицето собственик на подписа лично го предоставя на служител на администрацията, като лично въвежда паролата за сигурност (пин код) и в негово присъствие се подава отчета към НЗОК от служител на администрацията. След подаване на отчета собственикът на подписа си го взима. По този начин електронния подпис е под постоянен контрол и наблюдение на собственика. Подпомагането с подаването на отчет от служител на администрацията в присъствието на собственика на електронния подпис е по избор и с цел улесняване на работата на лекарите. По преценка на лекаря, той може да подава ежемесечния отчет самостоятелно.”

Като заключение информират, че трудовите правоотношения между лечебното заведение и г-жа К.Р. са прекратени считано от 31.08.2022 г. Намират жалбата за неоснователна по отношение на лечебното заведение, а твърденията на процесуалния представител на д-р М.М. в обратна насока за недоказани.

На 14.09.2022 г. е проведено поредно открито заседание за разглеждане на жалбата по същество, за което страните са редовно уведомени.

Жалбоподателят Н.Д. – редовно уведомен, не се явява и не се представлява в заседанието пред комисията.

Ответната страна М. ЕАД се представлява от юрисконсулт Б.Г. с пълномощно по преписката.

Ответната страна д-р М.М. се представлява от адв. А. с пълномощно по преписката.

ДКЦ се представлява от адв. Й.Н. с пълномощно представено в заседанието.

Уточнено в заседанието е коректното наименование на конституираното и редовно уведомено за заседанието юридическо лице – ДКЦ.

Процесуалните представители на ответниците оспорват жалбата. Не сочат нови доказателства. Адв. А. не поддържа искането за допускане до разпит на С.П., в качеството ѝ на свидетел.

По искане на процесуалните представители на М. ЕАД и д-р М.М. разглеждането на жалбата по същество е отложено за следващо заседание на КЗЛД на 23.11.2022 г., за запознаване на адв. А. и юрисконсулт Б.Г. с новосъбраните от КЗЛД доказателства.

За изясняване на случая от фактическа страна от И.О. АД е изискана и в отговор с писмо ППН-01-33#69/06.10.2022 г. е предоставена информация, че IP адресът от който е достъпен ваксинационния статус на жалбоподателя на 06.01.2022 г. и 07.01.2022 г. е ****.

В хода на производството от Окръжна прокуратура – Пазарджик постъпва отговор, че образуваното по случая досъдебно производство ***/2022 г. по опис на ОД на МВР-Пазарджик „е в своя начален етап”, поради което е невъзможно да се предостави информация относно конкретно установени факти по него.

С придружително писмо ППН-01-33#68/29.09.2022 г. от ДКЦ са представени допълнително становище и относими доказателства, а именно заверено копие на Заповед № 2 от 04.01.2021 г. и платежно нареждане от 20.09.2021 г. В становището от дружеството сочат, че „за подпомагане на служителите си лечебното заведение работи в насока облекчение на част от ангажиментите на

лекарите”, като една от основаните помощи, които дружеството е предприело е съдействие при заявяване за издаване и подновяване на електронни подписи на лекари от доболничната помощ и „не на последното място с подаване на ежемесечни отчети на лекарите от доболничната помощ в ПИС към НЗОК”. Уточняват, че подаването на отчети е регулирано с вътрешна заповед, „като служител от администрацията на дружеството съдейства технически на лекарите при подаване на отчетите”, но единствено при желание от страна на лекаря, който доброволно предоставя електронния си подпис на служителя.” Допълват, че лечебното заведение се стреми да оказва всякаква техническа помощ на служителите от медицинския персонa, а всяко едно действие предприето от дружеството е с цел улесняване на работния процес, като предлаганите услуги са безвъзмездни и нямат задължителен характер, „което дава пълна свобода на служителите да избират дали да се възползват или не.”

На проведено на 23.11.2022 г. открито заседание на КЗЛД, жалбата е разгледана по същество.

Жалбоподателят Н.Д. – редовно уведомен, не се явява, не се представлява.

М.Ц. – редовно уведомена, не се явява, не се представлява.

Ответникът М. ЕАД – редовно уведомено, се представлява от юрисконсулт Б.Г.

Ответникът М.М. – редовно уведомена, се представлява от адв. А.

Ответникът ДКЦ – редовно уведомено, се представлява от адв. Й.Н.

Процесуалните представители на ответниците поотделно оспорват жалбата. Не сочат нови доказателства, искания по доказателствата нямат. Адв. А. не поддържа искането за разпит на свидетел с уточнение, че и г-жа К.Р. е отказала да свидетелства.

Процесуалните представители на ответниците поддържат изразените в хода на производството писмени становища за неоснователност на жалбата и молят комисията да я остави без уважение по отношение на доверителите им.

Юрисконсулт Б.Г. допълва, че журналистът на телевизията М.Ц. е изнесла данни, които касаят жалбоподателя Н.Д., но тези данни са изцяло в контекста на възможно най-актуалната обществена тема по това време, а именно Ковид-епидемията, ваксинацията и обвързаността на политическа партия „В.” и политически слоган заклеяването на ваксините като експериментална течност с призив към своите избиратели те да не бъдат ваксинирани. Сочи, че личният пример на всеки член на политическа партия, в т.ч. и на жалбоподателя е определящ здравето на избирателите и на обществото въобще. В този смисъл счита, че безспорно е задължение както на медията, така и на журналиста информацията, свързана с официалната позиция на политическа партия „В.” да бъде сведена до знанието на зрителите и до обществото, защото съпоставката между официална позиция и действително поведение е много важно да бъде направена и да бъдат информирани хората каква е всъщност истинската позиция на всеки от членовете на тази политическа партия.

Адв. А. акцентира отново на твърденията, че електронният подпис не е бил във владение на д-р М.М., поради което счита че жалбата е неоснователна по отношение на доверителката й, тъй като твърдяното нарушение не може да бъде извършено от нея.

В качеството си на административен орган и във връзка с необходимостта от установяване истинността по случая, като основен принцип в административното производство, съгласно чл. 7 от АПК, изискващ наличието на установени действителни факти и предвид събраните доказателства и наведените твърдения, комисията приема, че разгледана по същество жалба № ППН-01-33/17.01.2022 г. е частично основателна - неоснователна по отношение на М. ЕАД и основателна по отношение на д-р М.М. и ДКЦ.

Предмет на жалбата са твърдения за неправомерен достъп и разпространение на специална категория данни, свързани със здравословното състояние и по-конкретно ваксинационния статус на жалбоподателя, индивидуализиран с имена и заемана длъжност на народен представител.

Администратори на лични данни в конкретния случай са: д-р М.М., по отношение на достъпа до здравословното състояние и по-конкретно ваксинационния статус на жалбоподателя и М. ЕАД по отношение на разпространение на специална категория данни, свързани със здравословното състояние и по-конкретно ваксинационния статус на жалбоподателя. Комисията не търси причинно следствена връзка между двете хипотези на обработване, тъй като източниците на информация подлежат на закрила, поради което д-р М.М. и М. ЕАД следва да се разглеждат като самостоятелни администратори на лични данни, доколкото липсват данни същите съвместно да определят целите и средствата на обработването.

Предприетите от КЗЛД процесуални действия, включително служебно събиране на доказателства, касаят изясняване на случая от фактическа страна, задължения на административния орган произтичащо от АПК, касателно предмета на спора - неправомерен достъп и разпространение на лични данни касаещи ваксинационния статус на жалбоподателя. От г-жа М.Ц. не е изисквано разкриване на нейните журналистически източници на информация във връзка с излъчения репортаж, подобна информация не е изисквана и от останалите участници в административното производство.

По отношение на М. ЕАД:

От събраните по преписката доказателства се установи, а и между страните в производството не е спорно, че на 09.01.2022 г. в предаването „Тази неделя”, излъчвано в ефира на телевизия М., е представен журналистически материал – репортаж с последващ коментар на гост в студиото, който се отнася по темата за пандемията Covid-19 и въпросите за отношението към: 1) ваксинацията и ваксинираните за Covid-19; 2) предприетите от държавата противоепидемични мерки във връзка с пандемията Covid-19; 3) предстоящо въвеждане на ограничителни мерки за допускане в сградата на Народното събрание, след представяне на т. нар. „Зелен сертификат” и 4) предстоящ на 12.01.2022 г. протест срещу „Зеления сертификат”, организиран от парламентарно представената политическа партия „В.”.

Видно от съдържанието на репортажа е, че репортерът и автор на предаването М.Ц. съобщава, че жалбоподателят Н.Д. е ваксиниран срещу Covid-19 на 19 август 2021 г. с ваксина на „Янсен”. Изявлението е направено в кулоарите на НС в интервю със самия депутат Н.Д. Интервюто е от дата 07.01.2022 г. и е излъчено два дни по-късно в предаването „Тази неделя” на 09.01.2022 г. и разпространено в ефира на медията БТВ.

В интервюто се съдържат данни свързани със здравословното състояние и по-конкретно ваксинационния статус на жалбоподателя, по конкретно, че лицето е ваксинирано срещу Covid-19 на 19 август 2021 г., с ваксина на „Янсен”. Данни за ваксинационния статус на жалбоподателя, в съвкупност със съдържащи се в материала данни за имена на жалбоподателя, изображение и заемана длъжност - народен представител, безспорно имат характера на лични данни по смисъла на ОРЗД, доколкото лицето може да бъде безспорно индивидуализирано. Същите следва да се квалифицират като специална категория данни по смисъла на чл. 9 от ОРЗД, доколкото са свързани със здравословното състояние на лицето – „лични данни свързани с физическото или психическото състояние на лицето, включително предоставянето на здравни услуги, които дават информация за здравословното му състояние” (чл. 4, т. 15 от ОРЗД).

Съгласно съображение 35 от ОРЗД личните данни за здравословното състояние на субекта на данни следва да обхващат всяка информация свързана с негово физическо или психическо здравословно състояние в миналото, настоящето или бъдещето. Нещо повече, на национално равнище Законът за здравето (ЗЗдр) дефинира понятието „здравна информация” като лични данни, свързани със здравословното състояние, физическо или психическо развитие на лицата, както и всяка друга информация, съдържаща се в медицински рецепти, предписания, протоколи, удостоверения или друга медицинска документация. В този смисъл, както комисията вече е имала възможност да се произнесе със становище ПНМД-01-12/2022 г., наборът от всички данни, които се съдържат в

сертификата издаван във връзка с ваксинация срещу Covid-19, в това число самата ваксинация и дата на ваксинация, както и самият ваксиниран продукт, и могат да се разкрият пряко или косвено чрез него, попадат в обхвата на понятието „данни за здравословното състояние” по смисъла на ОРЗД и в частност „здравна информация” по смисъла на ЗЗдр.

С оглед съдържанието, характера и периодичността на предаването, а и предвид неговото разпространяване и достъп, е безспорно, че информацията е разпространена за журналистически цели във връзка с журналистическо разследване, разпространено в програмата на доставчика на медийни услуги М. ЕАД. Касае се за действие по обработването на лични данни по смисъла на чл. 4, § 2 от Регламент № 2016/679, доколкото посредством процесния репортаж и предаване, личните данни на жалбоподателя са достъпни и разпространени до неограничен кръг лица зрители на медията.

По аргумент от чл. 25з, ал. 1 от ЗЗЛД, обработването на лични данни за журналистически цели е законосъобразно, когато се извършва за осъществяване на свободата на изразяване и правото на информация, при зачитане на неприкосновеността на личния живот. В тази връзка разпоредбата на чл. 9 от ОРЗД относно обработването на специални категории лични данни, в това число свързани със здравния статус, са неприложими по аргумент от чл. 25з, ал. 3 от ЗЗЛД съгласно който при обработване на лични данни за журналистически цели не се прилагат чл. 6, 9, 10, 30, 34 и глава пета от ОРЗД.

Съгласно съображение 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, правото на защита на личните данни трябва да бъде разглеждано във връзка с функциите му в обществото и в равновесие с останалите основни права, каквото е и свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, съгласно принципа на пропорционалност, доколкото правото на защита на личните данни не е абсолютно право, както и правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация (чл. 11 от Харта за основните права в ЕС).

Понятието „журналистически цели” не е дефинирано от законодателя, но е подробно разглеждано и тълкувано в съдебната практика. Същественото за журналистическата дейност е събирането, анализирането, интерпретирането и разпространяването чрез средствата за масова информация на актуална и обществено значима информация. Всяка журналистическа дейност е проява на свободата на словото в правовата държава, а ограничаване свободата на изразяване и информация е допустимо само в рамките на необходимото в едно демократично общество съгласно чл. 10, § 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи.

Като се изходи от понятието за журналистиката, като практика на събиране, анализиране и интерпретация на информация за актуални събития, теми, явления, личности и тенденции на съвременния живот, представена в различни жанрове и форми и разпространена за масова аудитория, се налага изводът, че се касае за обработване на лични данни за журналистически цели. По своята същност журналистическата дейност изисква разпространяване на информация по въпроси от обществен интерес. Публичното разпространяване на информация за тези цели е журналистическа дейност, тъй като самият факт на разпространение е изява на мнение, становище, възглед, преценка на публичната информация и значението ѝ за интересите на обществото. За да се обработва информация за целите на журналистическата дейност, информацията трябва да касае въпроси относно ценности, които с оглед на засегнатите отношения са действително обществено важни. При преценката на баланса между двете конкуриращи се права е относим именно принципа на „свеждане на данните до минимум” - обработваните лични данни следва да са подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват, с конкретния случай за задоволяване на обществен интерес. Журналистическите цели по дефиниция включват осъществяването на правото на информация и свободата на изразяване. Ограничаване свободата на изразяване и информация е допустимо само в рамките на необходимото в едно демократично общество съгласно чл. 10, § 2 ЕКЗПЧОС. По своята същност журналистическата дейност изисква разпространяване на информация по въпроси от обществен интерес. Публикуването на репортаж в предаване на медията представлява публично оповестяване. Публичното разпространяване на информация за тези цели е журналистическа

дейност, тъй като самият факт на разпространение е изява на мнение, становище, възглед, преценка на публичната информация и значението ѝ за интересите на обществото. За да се обработва информация за целите на журналистическата дейност, информацията трябва да касае въпроси относно ценности, които са оглед на засегнатите отношения са действително обществено важни, както е в настоящия случай.

В конкретния случай е безспорно, че субектът на данни е публична личност – депутат, и като такава се ползва с по-ниска степен на защита на личните му данни, но само и доколкото същите са относими и свързани с упражняваните от него функции на народен представител и позициите които изразява като такъв и в това си качество към избирателите. Безспорно е, че личните данни за здравословното състояние на жалбоподателя що се отнася до ваксинацията срещу Covid-19 са разпространени от медията без знанието и съгласието на лицето. Липсват доказателства същите да са публично оповестени от жалбоподателя или здравните органи, но същото е неотнормисимо доколкото в конкретния случай разпоредбите на чл. 9 от ОРЗД са неприложими.

Публичните личности имат по-нисък праг на защита на личния им живот, но намесата в него е допустима само при баланс между правото на защита на неприкосновеността на личен живот и правото на свободата на изразяване и правото на информация. В конкретния случай обаче, баланс е постигнат. Разкрита е чувствителна здравна информация по смисъла на Закона за здравето, а именно лични данни, свързани със здравословното състояние, физическото и психическото развитие на физическото лице, както и свързаната с лицето информация, съдържаща се в медицинските прегледи, предписания, удостоверения и в друга медицинска документация. Информацията е разкрита и разпространена от медия, която е извън определения от Закона за здравето кръг на лицата, които имат право да обработват лични данните данни на гражданите, свързани със здравословното им състояние - лечебните и здравните заведения, държавните органи, компетентни в сферата на здравеопазването и здравното осигуряване и съответните медицински специалисти.

Събраните по преписката доказателства и изяснената фактическа обстановка извода до извода, че е налице преимуществен обществен интерес от оповестяване на информацията, предвид правото на информираност на обществото и заявената и афиширана от жалбоподателя категорична позиция против ваксинацията срещу Covid-19 и зелените сертификати, която не кореспондира с действията на народния представител, който е ваксиниран към дата преди изказванията си като народен представител, въпреки, че призовава и агитира лицата в противното, твърдейки, че ваксините „са експериментална течност“, която никога не би ползвал.

Информацията касае обществена фигура и е необходима за изпълнение на задача в обществен интерес, доколкото същия не би бил задоволен без оповестяване на тези данни. Журналистическият материал е подготвен и излъчен в ситуация на пандемия, в която приносът на медиите е представяне на трибуна за активно говорене и разискване на темата, активно търсене и изясняване на различни, включително противоречиви мнения и позиции, представяне на аргументи на отделни групи в обществото, като акцентът е върху истината, разкриване и излагане на реална фактическа обстановка, като израз на правото на обществото да получава вярна, пълна и разбираема информация, която да му помогне да направи информирана и разумна преценка на база на конкретни факти и обстоятелства, а не на невярно поднесена информация.

Репортажът разкрива публично изразеното мнение и твърдение на жалбоподателя, не в лично качество, а като народен представител с влияние и авторитет пред избирателите, относно същността на пандемията и противопоставяне, в качеството му на публична личност спрямо предприетите от държавата мерки за справяне с пандемията, но същевременно реализирайки личностно поведение, което е в разрез с изразеното публично противопоставяне. В тази връзка могат да се споделят съображенията на ответника М. ЕАД, че изнасянето на показ на противоречие между поведение и публично изразено мнение е предмет на упражняване на граждански контрол със средствата на масово осведомяване с цел информираност на обществото и дебат по безспорно обществено значима

тема. И макар ОРЗД да е предназначен за защита на личните данни на физическите лица, то същия не може и не следва да се ползва за инструмент за манипулиране на обществото и прикриване на поведение, каквото безспорно е изказването на неистини от публична личност по въпроси свързани с общественото здраве.

В конкретния случай при баланс между две конкуриращи се права в обстановка на пандемия данните за здравния статус на лицето са оповестени от медията в съответствие с чл. 25з от ЗЗЛД, доколкото са относими и свързани с гарантиране правото на информация на гражданите със степента на защита на личния живот на публичните фигури и влиянието им в обществото. Подобно на схващането на СЕМ може да се заключи, че журналистическият аудио-визуален материал има принос в развитието на публичния диалог за политиката в сферата на здравеопазването и отговорността на демократично избраните фигури пред техните избиратели, като в контекста на чл. 25з от ОРЗД се извършва в изпълнение на правото на информация на обществото до обществено значима информация.

В тази насока е и трайната съдена практика и практиката на ЕСЧП. Мнението на определена категория лица – публични личности, какъвто е жалбоподателя, изразено публично допринасят за формирането на определение нагласи на обществото като цяло, както и влияе на избора на по-голяма част от гражданите, в това число и по отношение на правото на вземане на информирано решение за ваксинацията. Именно поради това специфично обществено положение и влияние на тези лица, те следва да са обект на по-интензивна обществена критика с цел осигуряване правото на обществеността да търси и получава точна и вярна информация по важни за обществото въпроси, какъвто в условията на пандемия безспорно е въпросът за ваксинация срещу Covid-19. Обществеността има право да бъде информирана за действията и постъпките на тези лица, за да може всеки гражданин да формира мнение спрямо лицето и изразяваните от него позиции в контекста на реалните и фактически действия които им противоречат.

В решение на ЕСЧП по делото Катя Касабова и Божидар Божков срещу България относно санкционно решение спрямо журналистите касаещо репортажи за трайно установена корупционна практика по прием в елитни гимназии в гр. Бургас, съдът на ЕСЧП подчертава, че твърде строгото отношение към професионалното поведение на журналистите може да доведе до обезмисляне на задълженията им да информират обществото и заключава, че намесата на българския съд в тяхното право на изразяване не е била „необходима в едно демократично общество”.

Сходно е и решението на ЕСПЧ по делото „Йорданов и Тошев (журналисти) срещу България”. Поддържайки изразеното по-горе становище по делото Касабова и Божков срещу България, съдът допълва, че при търсене на точния баланс между защитата на свободата на изразяване на мнение, уредена в чл. 10, и защитата на репутацията на лицата, срещу които са отправени обвиненията, която е един от аспектите на правото на неприкосновеност на личния живот, защитено от чл. 8 от Конвенцията, от особено значение е жизненоважната роля на „обществен страж”, която пресата изпълнява в едно демократично общество. Въпреки че тя не трябва да прекраща определени граници, по-специално по отношение на репутацията и правата на другите, нейно задължение е - по начин, съобразен със задълженията и отговорностите ѝ – да предава информация и идеи по политически и по други въпроси от обществен. Съдът подчертава, че „наложените от националните власти санкции са в състояние да възпрат участието на пресата в дебати по въпроси от законен обществен интерес” и разкриване на истината. Нещо повече, Съдът свързва свободата на разпространяване на информация с правото на всеки и на обществото като цяло да бъде информирано и подчертава дълга на медиите да предоставят информация по въпроси от публичен интерес. (в този смисъл виж и Решение на КС на РБ № № 8/2019 на КС по к.д. № 4/2019 г.).

Вън от всякакво разумно съмнение в случая е наличието на засилен обществен интерес към информацията, съдържаща се в репортажа. Регламент 2016/679 дава засилена защита на физическите лица във връзка с обработването на личните данни, но и поддържа равновесие с другите основни права, в частност със свободата на изразяване и информация, така както тези права са предвидени

в КЗПЧОС и ХОПЕС. По изложените съображения предвид конкретната фактическа обстановка и качеството което лицето има като публична личност комисията намира, че разпространяването на информация за здравния статус на лицето, касателно ваксинацията срещу Covid-19, е в обществен интерес и правото на общество да бъдат информирани.

Публикуването в конкретния случай на такава информация представлява неразделна част от задачата на медиите в демократичното общество, доколкото изнесената информация е вярна и провокирана, видно от репортажа, от невярната информация която лицето представя. Действията на жалбоподателя и отправените от него призови против ваксинация и заявеното в конкретния репортаж, и не само там твърдения, че никога не би си поставил тази „течност“, не съответства на фактическите действията на жалбоподателя и същите могат да въведат в заблуда обществото, предвид качеството му на публична личност и въздействието което има върху част от гражданите на Република България.

В тази връзка комисията счита, че обработването е законосъобразно и в съответствие с чл. 25з, ал. 1 от ЗЗЛД и не е налице соченото от жалбоподателя нарушение, предвид обстоятелството, че съгласието на лицето не е елемент от законосъобразността на обработването на лични данни за журналистически цели, а обработването се извършва за осъществяване на свободата на изразяване и правото на информация в едно демократично общество.

По отношение на д-р М.М.:

Изложените по-горе основания за законосъобразност на обработването на лични данни от медията са неотнормисими спрямо обработването на лични данни от страна на д-р М.М. Дерогациите предвидени за обработване на лични данни за журналистически цели са неприложими по отношение на д-р М.М., в качеството ѝ на администратор на лични данни.

От събраните по преписката доказателства безспорно се установи, че на 06.01.2022 г. и 07.01.2022 г. посредством личен електронен подпис на д-р М.М., са достъпени данни за ваксинационния статус на г-н Н.Д., а именно дата на регистриране на имунизацията, национален референтен номер на имунизацията, поредност на дозата, дата на следваща ваксина и наличие на сертификат. Каналът за достъп до данните е immuno.his.bg, входът в системата е осъществен чрез квалифициран електронен подпис, след проверка дали съответния лекар притежава активна регистрация в Българския лекарски съюз. Безспорно установено е, че достъпът е осъществен от IP адрес ***** – външен IP адрес на лечебното заведение ДКЦ, в което д-р М.М. работи към дата на достъпа.

Достъпените данни безспорно са специална категория свързана със здравословното състояние на лицето, по съображения изложени по-горе. По отношение на последните ОРЗД въвежда забрана за тяхното обработване (чл. 9, ал. 1 от ОРЗД), като допуска изрично и лимитативно посочени изключения (чл. 9, ал. 2 от ОРЗД). В конкретния случай по преписката липсват доказателства за наличието на което и да било от въведените от законодателя изключения визириани в чл. 9, ал. 2, буква „а“ – „й“ по отношение на д-р М.М. Данните са достъпени без знанието и съгласието на лицето, като ответника не е личен и/или лекуващ лекар на г-н Н.Д., не е пациент на лечебното заведение, не е извършвал медицински прегледи или манипулации в лечебното заведение.

В хода на производството процесуалният представител на д-р М.М. навежда твърдения за създаден ред, който задължава лекарката да предостави физически този електронен подпис, включително навежда твърдения, че електронният подпис е издаден за служебни цели. Но в процеса на производството не се установиха твърденията от процесуалния представител факти, напротив, от събраните от „Борика“ АД доказателства и вътрешните правила и процедури, вкл. заповед на управителя, се установява първо, че подписът е издаден на д-р М.М. в лично качество, независимо че е получен от пълномощник с упълномощаване от д-р М.М., а процедурите, които са създадени в болницата, не изискват предоставянето и съхранението на електронния подпис от служителката на болницата, а именно главната медицинска сестра, а само подпомагане на работата на лекарите и то при тяхно желание.

Събраните по преписката доказателства свидетелстват, че в резултат на груба небрежност проявена от д-р М.М. по отношение на съхранението и ползването на личния ѝ електронен подпис е осъществен неправилен достъп до чувствителни лични данни за жалбоподателя свързани с ваксинационния му статус. Отговорен за последното е администраторът на лични данни – д-р М.М., доколкото ползвания за достъп подпис е личен и отговорността за ползването и съхранението му също. В конкретния случай обаче д-р М.М. не е предприела подходящи мерки, за да гарантира и да е в състояние да докаже, че личните данни на жалбоподателя са обработени/достъпени в съответствие с ОРЗД. Не могат да се кредитират като относими и верни твърденията, че предоставянето на подписа за ползване от служител на администрацията на лечебното заведение е в изпълнение на вменено задължение на д-р М.М. от страна на лечебното заведение в което работи. На първо място доказателства в тази насока липсват, твърденията ѝ са оспорени от лечебното заведение, което с категоричност сочи, че дружеството предоставя на всеки лекар съдействие при администриране на услуги, но при желание и инициатива от страна на лекаря, а не по задължение. Отделно от това дори и обратното да е вярно, то доколкото подписът е личен, администраторът на лични данни, в случая д-р М.М., е тази която следва да определя целите, начините и реда по които посредством електронния ѝ подпис ще се обработват/достъпват лични данни. Още повече, че посредством подписа се достъпва специфична категория лични данни - свързани със здравословното състояние, поради и което контролът и мерките въведени от администратора следва да са завишени. Такива в конкретния случай въобще липсват, поради което допуснатото от страна на д-р М.М. следва да се квалифицира като такова по чл. 32, ал. 1 и 2 от ОРЗД, като безспорни доказателства за ангажиране на отговорността ѝ за фактически осъществения достъп липсват. Факт е, че посредством електронния подпис, не еднократно, а на две последователни дати, са достъпени неправомерно и без основание чувствителни лични данни на жалбоподателя в електронна среда от IP адрес на лечебното заведение в което д-р М.М. работи, което доказва че липсва текущ контрол от страна на администратора, като освен текущ липсва и последващ контрол от д-р М.М. относно достъпа, която твърди, че е узнала за нарушението едва след уведомяването ѝ от страна на КЗЛД за настоящето производство, т.е месеци след извършването му.

Твърденията, че друго лице е злоупотребило и неправомерно достъпило личните данни ползвайки електронния подпис на д-р М.М., дори и основателно, въпреки че по преписката липсват такива доказателства, не могат да санират нарушението, доколкото е вменена в отговорност на администраторът (чл. 32, ал. 1 и 2 от ОРЗД) да прилага мерки подходящи, за да не допуска неправомерно обработване на лични данни, като има предвид обхватът, контекстът и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата на физическите лица. Мерки в случая въобще липсват, обстоятелство което потвърждава и процесуалния представител на д-р М.М., която заявява, че доверителката ѝ не ползва подписа си, респективно не регулира осъществявания чрез него достъп до immuno.his.bg – огромна база данни с чувствителни лични данни, достъпа до която е регулиран и ограничен, предоставен чрез квалифициран електронен подпис, след проверка дали съответния лекар притежава активна регистрация в Българския лекарски съюз. Безспорно е, че д-р М.М. не е организираща съхранението на подписа, който е вход за базата данни съдържаща информация за здравословното състояние на лицата, респективно не е създавала, нито пък прилага подходящи технически и организационни мерки, не е извършила преценка, не е оценила рисковете свързани с ползването на подписа и достъпването на тази специална категория лични данни.

Предвид констатираното нарушение, обстоятелството, че се касае за обработване на специална категория данни и фактът, че деянието не е еднократно и е довършено комисията счита за целесъобразно, ефективно и възпиращо упражняването на корективно правомощие по чл. 58, § 2, буква „и” от ООРЗД – налагане на глоба на д-р М.М. за нарушение на чл. 32, ал. 1 и 2 от ОРЗД. Корективните мерки по чл. 58, § 1, буква „а”, „в”, „г”, „д”, „е”, „ж”, „з” и „й” от ОРЗД са неприложими поради естеството на нарушението, тези по чл. 58, § 2, буква „б” непропорционални, а тези по буква „г” нецелесъобразни предвид предприетите от д-р М.М. действия по контрол над електронния ѝ подпис след установяване на нарушението.

При определяне на размера на глобата като смекчаващи следва да се квалифицират обстоятелствата, че нарушението е първото констатирано от КЗЛД по отношение на този администратор, както и натовареността и ангажираността на д-р М.М. и на лекарите като цяло в пандемията. Като утежняващи комисията приема обстоятелствата, че достъпените данни са специална категория и се касае за допуснато нееднократно нарушение, в условия на небрежност от страна на администратора.

По отношение на ДКЦ

Събраните по преписката доказателства, твърденията на ответниците, включително тези на ДКЦ свидетелстват и за допуснато от лечебното заведение нарушение на чл. 32 от ОРЗД касателно практиките в лечебното заведение за допускане ползване на електронни подписи на лекари за обработване на чувствителни лични данни, свързани със здравето, включително достъп до такива. Безспорно лечебното заведение, като отделен администратор на лични данни, към дата на нарушението – януари 2022 г., не е създадо подходящи технически и организационни мерки за обработване на чувствителни лични данни от страна на администрацията на лечебното заведение или създадените такива не са в състояние да гарантират и докажат, че обработването се извършва в съответствие с ОРЗД, още повече че липсва обучение и контрол относно процедурата, макар и формално неразписана, която явно от доказателства се е наложила като нерегламентирана и нерегулирана практика, осъществяван със знанието на лечебното заведение. Факт е, че за неправомерния достъп е използвана инфраструктурата/IP адреса на ДКЦ-то, което не е създадо подходящ контролен механизъм. Факт е, че след образуване на настоящето производство дружеството е „предприело действия по коригиране на начина на работа в дружеството” и е въвело изготвена е програма за обучение и инструктаж на всички служители на дружеството относно приложението на ОРЗД и нововъведените от лечебното заведение правила, част от промените касаят ползването на електронни подписи, а именно: „Всички персонални електронни подписи да се съхраняват само и единствено от техните собственици, като отговорността за съхранението е изцяло тяхна. Подаването на ежемесечни отчети за извършена дейност с електронен подпис се извършва по следния начин: лицето собственик на подписа лично го предоставя на служител на администрацията, като лично въвежда паролата за сигурност(пин код) и в негово присъствие се подава отчета към НЗОК от служител на администрацията. След подаване на отчета собственикът на подписа си го взима. По този начин електронния подпис е под постоянен контрол и наблюдение на собственика. Подпомагането с подаването на отчет от служител на администрацията в присъствието на собственика на електронния подпис е по избор и с цел улесняване на работата на лекарите. По преценка на лекаря, той може да подава ежемесечния отчет самостоятелно.” Факт е, че въведените допълнителни мерки не могат да санират бездействието от страна на здравното заведение, което с пасивното си поведение е допринесло за допуснатото нарушение, но са основание за налагане на корективна мярка по чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД – официално предупреждение на дружеството предвид обстоятелството, че макар и на по-късен етап, мерките са преразгледани и актуализирани в съответствие със задължението му по чл. 24, ал. 1 от ОРЗД. Налагането на санкция на администратора ДКЦ е прекомерно доколкото администраторът няма пряко отношение към допуснатото нарушение, но с пасивното си поведение е създад допълнителни предпоставки за допускането му.

Водима от горното и на основание чл. 38, ал. 3 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на личните данни,

РЕШИ:

- 1. Обявява жалба ППН-01-33/17.01.2022 г. за неоснователна по отношение на М. ЕАД.**
- 2. Обявява жалбата за основателна по отношения на д-р М.М.**
- 3. На основание чл. 83, § 4, буква „а” във връзка с „чл. 58, § 2, буква „и”**

от Регламент ЕС 2016/679 налага на д-р М.М. с ЕГН*****, в качеството ѝ на администратор на лични данни, глоба в размер на 500 лв. (петстотин лева) за нарушение на чл. 32, § 1 и 2 от регламента.

4. Обявява жалбата за основателна по отношение на ДКЦ.

5. На основание чл. 58, § 2, буква „б” от ОРЗД издава официално предупреждение на ДКЦ с ЕИК ***, в качеството му на администратор на лични данни, за нарушение на чл. 32, § 1 и 2 от ОРЗД.**

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от връчването му, чрез Комисията за защита на личните данни пред Административен съд София - град.

След влизане в сила на решението, сумата по наложеното наказание следва да бъде преведена по банков път:

Банка БНБ – ЦУ, IBAN: BG18BNBG96613000158601, BIC BNBGBGSD

Комисия за защита на личните данни, БУЛСТАТ 130961721.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

СТАНОВИЩА НА КЗЛД

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ рег. № ПНМД-01-31/2022 г. гр. София, 01.12.2022 г.

ОТНОСНО: Въпроси, свързани с осъществяване на видеонаблюдение от общините

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на свое редовно заседание, проведено на 30.11.2022 г., разгледа писмо с вх. № ПНМД-01-31/14.03.2022 г. от г-н Николай Мелемов – кмет на Община Смолян, с което се отправя молба за изразяване на становище по допустимостта на искане от органите на МВР за предоставяне на постоянен достъп до изградената и поддържана от Общината система за видеонаблюдение.

Поводът на искането е постъпило в Общината писмо от началника на РУ - Смолян към ОДМВР – Смолян, с което се иска да осигури достъп за преглед на записи от системата за видеонаблюдение на Община Смолян във връзка с осъществяване на основната дейност на МВР, а именно оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления, контролна и превантивна, както и ефективно опазване на обществения ред и противодействие на конвенционалната престъпност. От приложеното писмо е видно, че същевременно с това са определени и двама служители на МВР, на които да се предостави исканият достъп. С оглед на това, че от писмото не става ясно, точно до кои записи се иска да се осигури достъп, е организирана и проведена работна среща с представители на РУ - Смолян към ОДМВР - Смолян. На срещата представителите на полицията са разяснили, че всъщност не става въпрос за достъп до конкретни записи, а за осигуряване на **постоянен достъп до камерите в реално време и до записите от тях.**

В искането се посочва, че до настоящия момент на РУ – Смолян многократно е предоставян достъп до записите и са предавани такива по негово искане за разследване на конкретно извършени престъпления/съмнение за престъпления. Уведомява се още, че предоставянето на записи, съдържащи лични данни от видеонаблюдението на Общината, се осъществява по реда и условията, регламентирани във Вътрешните правила за видеонаблюдение на Община Смолян и в нарочна заповед на кмета ѝ.

Към искането е представен и задълбочен правен анализ на относимото законодателство, според който **липсва правно основание за предоставянето на искания от РУ - Смолян постоянен достъп до системата за видеонаблюдение на Общината.**

Предвид на горното се поставят следните въпроси:

1. Може ли Община Смолян да предостави постоянен достъп на Районно управление - Смолян до системата за видеонаблюдение? Ако, отговорът е да - какво е правното основание? Ако, отговорът е не - какво е правното основание?
2. Налице ли са изключенията по чл. 2, т. 2, буква „г” от ОРЗД?
3. В случая кой нормативен акт е приложим - ОРЗД или Директива (ЕС) 2016/680?
4. Какъв би следвало да е редът за предоставяне на записи от видеонаблюдение? Дали да остане такъв, какъвто е към настоящия момент или е необходимо да се извършат промени в него?
5. В случай че бъде предоставен исканият постоянен достъп, какво качество ще има Районно управление - Смолян – обработващ лични данни или не? Община Смолян е в качеството на

администратор на личните данни, защото сама определя целите и средствата за обработване на лични данни, но ако Районно управление - Смолян е обработващ лични данни, общината трябва да е възложила на този орган да обработва лични данни от нейно име. Смятам, че в разглеждания случай няма възлагане от наша страна, а органите на МВР осъществяват правомощията си по закон. Моля за Вашето становище.

6. Как би следвало да се уреди обработването на лични данни между Районно управление - Смолян и Община Смолян – с договор или с друг правен акт, който да е задължителен за обработващия?

7. Какъв би бил подходящия начин администраторът на лични данни да осъществява контрол върху извършените действия от Районно управление - Смолян?

8. Какви мерки следва да се предприемат от администратора, така че да защити записите от копиране и сваляне?

Правен анализ:

Видеонаблюдението е дейност, свързана със събиране и съхранение на образни или аудиовизуални данни за лица, попадащи в обхвата на наблюдавана зона, които подлежат на пряко или косвено идентифициране въз основа на техния външен вид или други специфични признаци. Съществен елемент от тази дейност е, че самоличността на лицата може да бъде установена въз основа на тези данни, а също така се създава възможност за обработване на данни относно присъствието и поведението на лицата в съответната зона. В този смисъл видеонаблюдението попада в материалния обхват на Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД) и следва да се осъществява съобразно неговите изисквания.

Необходимо е обаче да се направи принципно разграничение, според което видеонаблюдението, извършвано от Общината, попада в обхвата на ОРЗД, докато обработването на получените от органите на МВР, в качеството им на компетентен орган по смисъла на чл. 42, ал. 4 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) видеозаписи, попада в приложното поле на Глава VIII от ЗЗЛД, с която са въведени изискванията на Директива (ЕС) 2016/680¹ в националното ни право.

По общо правило, за да бъде обработването на лични данни законосъобразно в рамките на обхвата на ОРЗД, то трябва да се осъществява въз основа на някое от правните основания, посочени в чл. 6, пар. 1 и/или чл. 9, пар. 2² от същия, както и да бъдат приложени ефективно принципите, прогласени с неговия чл. 5.

Съгласно чл. 49 от ЗЗЛД обработването на лични данни е законосъобразно, когато е необходимо за упражняване на правомощия от компетентен орган за целите по чл. 42, ал. 1 и е предвидено в правото на Европейския съюз или в нормативен акт (като напр. МВР), в който са определени целите на обработването и категориите лични данни, които се обработват.

От една страна, когато органите на МВР изискват записи от системата за видеонаблюдение на Общината, тяхното основание за получаване на записите е именно **упражняването на правомощията им** по предотвратяване, разследване, разкриване или наказателно преследване на престъпления или изпълнение на наказания, включително предпазване от заплахи за обществения ред и сигурност и тяхното предотвратяване. От друга страна обаче, правното основание на Общината за предаване на изисканите записи, е спазването на **законовото ѝ задължение** съгласно чл. 6, пар. 1, б. „в” от ОРЗД да сътрудничи на правоприлагащите органи. В практиката то често произтича от разпоредбата на чл. 159, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), когато с постановление органите на досъдебното производство (каквито са разследващите полиция) изискват предаването на предмети, книжа, компютърни информационни данни и други данни, които могат да имат значение за конкретното дело.

¹ Т.нар. Директива за защита на личните данни в полицейската и наказателната дейност

² В случаите, когато чрез видеонаблюдение се обработват специални категории данни

Това налага извода, че Общината и органите на МВР обработват личните данни за различни цели и на различни правни основания, което обуславя и ролите им на самостоятелни администратори. Правоотношението „администратор – обработващ лични данни” в тази хипотеза е неприложимо, тъй като органите на МВР не обработват данните от видеозаписите по възлагане и от името на Общината, а ги обработват за нуждите на упражняване на своите правомощия.

Прегледът на относимото законодателството (НПК, ЗМВР и ЗМСМА) показва, че към настоящия момент **липсва правно основание за предоставяне на искания от РУ - Смолян постоянен достъп** до системата за видеонаблюдение на Община Смолян. Действащата нормативна уредба допуска предоставянето само на конкретни записи, изискани по надлежния ред, достъпът до които се осъществява съгласно определени критерии като напр. дата, час, място и пр. Тези критерии способстват за гарантиране на принципите за ограничение на целите и свеждане на данните до минимум по чл. 5 от ОРЗД. Те отговарят и на условията за разкриване на данни, залегнали в съобр. 22 на Директива (ЕС) 2016/680, според което исканията за разкриване на данни, изпратени от публичните органи, следва винаги да бъдат в писмена форма, да са обосновани и **да засягат само отделни случаи и не следва да се отнасят до целия регистър с лични данни** или да водят до свързване на регистри с лични данни. Заслужава да се отбележи, че правомощието на компетентните органи по чл. 159, ал. 1 от НПК засяга предаването на **конкретни данни** (в случая видеозаписи), които могат да имат значение **за конкретния случай**, което по своето естество не е тъждествено с предоставянето на постоянен, респ. неограничен достъп до системата за видеонаблюдение на Общината. Нещо повече, осъществяването на нерегламентиран постоянен достъп до системата за видеонаблюдение би повдигнало множество въпроси, свързани с отговорността на отделните администратори и не на последно място, с правата и свободите на субектите на данни. Както ОРЗД, така и изискванията на Директива (ЕС) 2016/680 (респ. ЗЗЛД) задължават администратора да въвежда подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира и да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с тях, като взема предвид естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица (чл. 24 от ОРЗД и чл. 59 от ЗЗЛД). За да бъдат въведените мерки адекватни и да съответстват на основните принципи, същите следва да се преразглеждат и при необходимост да се актуализират от администратора.

В съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС) и на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) правните основания трябва да бъдат ясни, точни и непротиворечащи на установената съдебна практика, а прилагането им за конкретни случаи да е предвидимо за лицата, за които се отнасят. Принципно положение е, че неограниченото, систематично и широкомащабно обработване на масиви от лични данни би представлявало повод за подаване на редица жалби пред ЕСПЧ и СЕС, тъй като води до дълбоко и непропорционално навлизане в личната сфера и неприкосновеността на голям брой лица. Това от своя страна противоречи на правовия ред в едно демократично общество. В този смисъл, по аналогия, могат да се приложат изводите и мотивите от Решения на СЕС по дела C-511/18, C-512/18, C-520/18 и C-140/20. Отчитайки това принципно положение, при въвеждане в законодателството ни на правно основание за постоянен достъп до регистри с лични данни (каквото в случая е видеонаблюдението) винаги трябва да се отчитат следните базисни параметри, касаещи обработването на лични данни:

- условията, които определят законосъобразността на обработването от администратора (целите на обработването, за което личните данни са предназначени, както и правното основание за това);
- категориите данни, които подлежат на обработване;
- категориите субекти на данни, засегнати от обработването;
- операциите и процедурите за обработване и последиците от тях;
- лицата/органите, пред които могат да бъдат разкривани личните данни и целите, за които се разкриват;

- ограниченията по отношение на целите на разкриването;
- периодът на съхранение;
- информираност на субектите на данни и прозрачност на обработването;
- мерки за гарантиране на правата и свободите на засегнатите субекти на данни.

Следователно, предоставянето на искания от РУ - Смолян постоянен и неограничен достъп до системата за видеонаблюдение на Общината може да се осъществи единствено при регламентирането на законово равнище на посочените по-горе параметри, свързани с обработването на лични данни.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б” от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. Прегледът на относимото законодателството (НПК, ЗМВР и ЗМСМА) показва, че към настоящия момент не е налице правно основание за предоставяне на искания от РУ - Смолян постоянен и неограничен достъп до системата за видеонаблюдение на Община Смолян.

2. Действащата нормативна уредба допуска предоставянето само на конкретни записи или на ограничен във времето достъп, свързан с осъществяване единствено на полицейските правомощия, вкл. при условия на неотложност, както и изискан по надлежния ред, като същият се реализира съгласно критерии като напр. дата, час, местоположение и пр. Тези критерии способстват за гарантиране на принципите за ограничение на целите и свеждане на данните до минимум по чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/679, както и отговарят на изискванията за разкриване на данни, заложи в съобр. 22 на Директива (ЕС) 2016/680.

3. Видеонаблюдението, извършвано от Община Смолян, попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2016/679, докато обработването на получените от органите на МВР, в качеството им на компетентен орган по смисъла на чл. 42, ал. 4 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) видеозаписи, попада в приложното поле на Глава VIII от ЗЗЛД, с която са въведени изискванията на Директива (ЕС) 2016/680 в националното ни право.

4. Община Смолян и органите на МВР обработват видеозаписите за различни цели и на различни правни основания, което обуславя и ролите им на самостоятелни администратори. Правоотношението „администратор – обработващ лични данни” в тази хипотеза е неприложимо, тъй като органите на МВР не обработват данните от видеозаписите по възлагане и от името на Община Смолян, а ги обработват за нуждите на упражняване на своите правомощия, предоставени им със закон.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/

**СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № ПНМД-01-93/2022 г.
гр. София, 09.12.2022 г.**

ОТНОСНО: *Искане за предварителна консултация относно използването на биометрични данни за контрол на достъпа чрез техническите системи за сигурност на ДП „РВД”*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Веселин Целков, на заседание, проведено на 30.11.2022 г., разгледа искане с рег. № ПНМД-01-93/31.10.2022 г. от генералния директор на Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение” (ДП РВД, BULATSA), в което се посочва, че в качеството си на администратор на лични данни, ДП РВД обработва лични данни съгласно Европейското и национално законодателство, като същевременно следи практиката и насоките на КЗЛД.

Повод за искането на ДП РВД е публикуваният на интернет страницата на КЗЛД, в раздел „Насоки”, списък на операциите по обработване на лични данни, за които е задължителна предварителна консултация по чл. 65, ал. 3 от Закона за защита на личните данни (*Списък на операциите по обработване на лични данни, за които е задължителна предварителна консултация по чл. 65, ал. 3 от Закона за защита на личните данни*). Точка 4 от списъка включва следната операция по обработване на лични данни, за която е необходима предварителна консултация с КЗЛД: *„Осъществяване на систематично мащабно наблюдение на публично достъпни зони, когато това е свързано с автоматизирано вземане на решения, вкл. лицево разпознаване.”*

От ДП РВД считат, че попадат в тази хипотеза на списъка и отправят молба към КЗЛД за изразяване на становище относно използването на биометрични технологии за целите на контрол на физическия достъп на територията на обектите на ДП РВД.

Излагат се мотиви, че ДП РВД е стратегически обект от значение за националната сигурност (съгласно Постановление № 181 на Министерски съвет от 20 юли 2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност), като за целта прилага мерки за физическа защита и контрол на достъпа за всички обекти на цялата територия на предприятието.

Във връзка с реализиране на проект за модернизиране на техническите системи за сигурност на предприятието, ДП РВД планира изграждане на система за физически контрол на достъпа чрез биометрични данни, които могат да бъдат лицево разпознаване, пръстов отпечатък за служителите, или други подходящи способи, които използват биометрични технологии.

Към настоящия момент, една от мерките за защита и контрол на достъпа е използването на RFID карта за достъп със снимка на съответния служител. Прилагането на контрол на физическия достъп посредством обработка на биометрични данни ще ограничи риска от нерегламентиран достъп чрез неправомерно предоставяне на карта за достъп на трето лице, достъп с отнета/изгубена карта, превенция на клониране/копиране на карта.

От ДП РВД уточняват, че биометричните данни на служителите ще се съхраняват като хеш (hash) стойности в криптирана база данни, като ще бъдат приложени техническите мерки за защита, изброени в следващия параграф. Данните ще се съхраняват локално, на местата на които ще бъдат разположени устройствата за достъп – за предоставяне на безусловен достъп, както и на сървър за снемане на биометричните данни.

Техническите мерки за защита на данните, които се предвиждат са:

- Предоставяне на логически достъп на базата на принципа „необходимо е да знае“;

о На ограничен брой служители от отдел „Сигурност и защита“ – за целите на администриране на логически достъп, както и за целите на снемане на дигитална репрезентация (hash) на биометричните данни и въвеждането на същите в защитена/криптирана база данни;

о На служители от отдел „Информационна инфраструктура“, Дирекция „Информационни системи“ – администраторски достъп за целите на мрежово осигуряване, както и за целите на обработка на събития от журнални файлове;

о Други служители от дирекция „Информационни системи“ по компетентност с оглед поддръжката на техническите системи за сигурност.

- Съхранение на hash стойности на обработваните биометрични данни в криптирани бази данни;

- Регулярен преглед на правата за достъп (минимум на една година) и съхраняване на данните за не по-дълъг срок от срока на валидност на сертификатите на картата за достъп – 3 години;

- Изпращане на журнални файлове към платформата на „Оперативния център по информационна сигурност“, дирекция „Информационни системи“ на ДП РВД, за целите на управление на събития и инциденти, свързани със сигурността на информацията и предотвратяване на инциденти с изтичане на лични данни и нарушаване на правата на достъп.

В писмото се твърди, че биометрична категоризация на служители на предприятието няма да бъде извършвана. Данните ще бъдат използвани единствено за осигуряване на физически достъп до територията на предприятието. Контрол на достъпа следва да бъде упражняван само на територията на обектите на предприятието.

За пълнота на преписката КЗЛД изиска представянето на извършената оценка на въздействието върху защитата на личните данни, която се отнася за планираното обработване на биометрични данни. Направено е уточнение, че изложеният от ДП РВД казус не попада в хипотезата на чл. 65, ал. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), а по-скоро в обхвата на общото правило на чл. 35, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

С писмо с вх. № ПНМД-01-93#4/10.11.2022 г. ДП РВД представят на вниманието на КЗЛД извършена оценка на въздействието върху защитата на личните данни (биометрични данни), които се планира да бъдат обработвани за осъществяване на контрол на физическия достъп на служители до съответните обекти на предприятието. Оценката на въздействието е изготвена на база утвърдената в ДП РВД „Методика за оценка на риска за сигурността на информацията“.

Правен анализ:

Разпоредбата на чл. 65, ал. 3 от ЗЗЛД е част от Глава осма. *Правила за защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществен ред и сигурност и тяхното предотвратяване (Загл. изм. □ ДВ, бр. 17 от 2019 г.),* чрез която в българското законодателство се транспонират изискванията на Директива (ЕС) 2016/680. Въпросните правила се прилагат в областта на правоприлагането, когато администратор на личните данни е компетентен орган по смисъла на чл. 42, ал. 4 от ЗЗЛД и ги обработва за целите, изброени изчерпателно в чл. 42, ал. 1 от ЗЗЛД. Тъй като ДП РВД не притежава качествата, правомощията и функциите на компетентните органи по смисъла на чл. 42, ал. 4 от ЗЗЛД, за него като администратор на лични данни, не се прилага и изискването съгласно *Списъка на операциите по обработване на лични данни, за които е задължителна предварителна консултация по чл. 65, ал. 3 от ЗЗЛД.*

Процедурата по предварителна консултация с надзорния орган, в случая КЗЛД, е особено производство, което се развива по реда и условията на чл. 36 от Регламент (ЕС) 2016/679 или на чл. 65 от Закона за защита на личните данни (когато обработването на данни е за целите по чл. 42, ал. 1 от ЗЗЛД). По общо правило, за да се подобри спазването на нормативните изисквания за защита на личните данни, когато има вероятност операциите по обработване да доведат до висок риск за правата и свободите на физическите лица, администраторът е длъжен да изготви т.нар. оценка на въздействието върху защитата на данните, за да се оценят по-специално произходът, естеството, спецификата и степента на този риск. Резултатите от извършената оценка следва да бъдат взети предвид, когато се определят съответните мерки, за да се докаже, че обработването на лични данни отговаря на нормативните изисквания. Когато в оценката на въздействието върху защитата на данните е указано, че операциите по обработването водят до висок риск, който администраторът не може да ограничи с подходящи мерки от гледна точка на налични технологии и разходи за прилагане, преди началото на планираното обработване той следва да осъществи консултация с надзорния орган.

Анализ на представените документи показва, че ДП РВД е извършило оценка на риска, което е етап от извършването на оценката на въздействието върху защитата на личните данни (арг. чл. 35, пар. 7, б. в) от Регламент (ЕС) 2016/679). Приемливата оценка на въздействието върху защитата на личните данни по Регламент (ЕС) 2016/679 следва да съдържа:

- систематично описание на обработването (член 35, пар. 7, буква а)): взема се под внимание характерът, обхватът, контекстът и целите на обработката (съображение 90); личните данни, получателите и периодът, за който ще се съхраняват личните данни, се записват; функционално описание на операцията по обработване; идентифициране на активите, на които разчитат личните данни (хардуер, софтуер, мрежи, хора, хартия); отчита се евентуално спазването на одобрените кодекси за поведение (член 35, параграф 8);

- описание на техническите средства, с които се извършва обработването на лични данни – това е абсолютно необходимо при извършването на оценката на въздействието, като е свързано и с „мобилното приложение – мобилното здравно досие”;

- необходимост и пропорционалност на обработването (член 35, параграф 7, буква б)): определени са мерките, предвидени за спазване на регламента (член 35, параграф 7, буква г) и съображение 90, като се вземат предвид: мерките, допринасящи за пропорционалност и необходимост на обработването на базата на: ☐ конкретни, изрични и законни цели (член 5, параграф 1, буква б); ☐ законосъобразност на обработването (член 6); ☐ адекватни, уместни и ограничени до необходимите данни (член 5, параграф 1, буква в); ☐ ограничена продължителност на съхранение (член 5, параграф 1, буква д)); ☐ мерки, допринасящи за правата на субектите на данни: ☐ информация, предоставена на субекта на данни (членове 12, 13 и 14); ☐ право на достъп и преносимост (членове 15 и 20); ☐ право на поправка, заличаване, възражение, ограничаване на обработването (членове 16–19 и 21); ☐ получатели; ☐ обработващ (и) (член 28); ☐ гаранции, свързани с международния (те) трансфер (Глава V); ☐ предварително консултиране (член 36).

- управление на рисковете за правата и свободите на субектите на данни (член 35, параграф 7, буква в)): произходът, характерът, особеностите и тежестта на рисковете се оценяват (виж съображение 84) или по-конкретно за всеки риск (неправомерен достъп, нежелано изменение и изчезване на данни) от гледна точка на субектите на данни: ☐ вземат се предвид източниците на рискове (съображение 90); ☐ потенциалните въздействия върху правата и свободите на субектите на данни са идентифицирани в случай на незаконен достъп, нежелано изменение и изчезване на данни; ☐ заплахи, които могат да доведат до нелегален достъп, идентифициране на нежелани модификации и изчезване на данни; ☐ оценка на вероятността и тежестта (съображение 90); ☐ определят се мерките, предвидени за третиране на тези рискове (член 35, параграф 7, буква г) и съображение 90);

- участие на заинтересовани страни: консултация с длъжностното лице по защита на данните (член 35, параграф 2); иска се становището на субектите на данните или на техните представители (член 35, параграф 9).

Едва след като извърши оценката на въздействието върху защитата на личните данни и същата покаже висок остатъчен риск въпреки наложените технически и организационни мерки, администраторът следва да пристъпи към инициране на производство по предварителна консултация по смисъла на чл. 36 от Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД).

Съгласно чл. 4, т. 14) от Регламент (ЕС) 2016/679 „биометрични данни” означава лични данни, получени в резултат на специфично техническо обработване, които са свързани с физическите, физиологичните или поведенческите характеристики на дадено физическо лице и които позволяват или потвърждават уникалната идентификация на това физическо лице, като лицеви изображения или дактилоскопични данни. Биометричните данни са специални категории лични данни и по смисъла на чл. 9, пар. 1 от ОРЗД тяхното обработване **по принцип е забранено**, освен в изрично посочените в пар. 2 от същата разпоредба хипотези.

В съображение (51) от Регламент (ЕС) 2016/679 се посочва по-специално, че обработването на биометрични данни с цел идентификация е забранено. **Такова обработване е оправдано, само ако съществува изрично съгласие на съответното лице, прилагат се специфични правни задължения или ако обработването се изисква по съображения от обществен интерес, при наличие на правно задължение или е свързано с упражняването на официални правомощия.** В допълнение към посочените стриктни изисквания за такова обработване следва да се прилагат общите принципи и другите правила, залегнали в регламента.

Както се посочва в искането на ДП РВД, предприятието е стратегически обект от значение за националната сигурност съгласно Постановление № 181 на МС от 20.07.2009 за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност. Съгласно чл. 41 от Правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност” тези обекти са част от критичната инфраструктура на страната. Според чл. 41, ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗДАНС защитата на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност включва:

1. контрол на организацията на физическа защита (охрана) на обектите, включително с оглед противодействие на заплахи от терористичен характер, който обхваща мерките за сигурност на стратегическите зони и режима на достъп до стратегическите зони и зоните, свързани с изпълнението на стратегическите дейности;

2. контрол на информационната защита, осъществявана чрез административни, организационни, технически и криптографски мерки;

3. оказване съдействие на ръководителите на стратегически обекти и на възлагащите или извършващите стратегически дейности при идентифициране и оценка на потенциални заплахи, насочени срещу стратегически обекти и дейности от значение за националната сигурност.

Доколкото контролът на организацията на физическата защита и достъпа до стратегическите обекти изисква чрез тях да се осъществи противодействие на заплахи от терористичен характер, обработването на биометрични данни в случая може да се обоснове с хипотезата на чл. 9, пар. 2, б. ж) от Регламент (ЕС) 2016/679 – когато обработването е необходимо по причини от важен обществен интерес на основание правото на Съюза или правото на държава членка, което е пропорционално на преследваната цел, зачита същността на правото на защита на данните и предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните. Определянето на ограничен кръг от служители и конкретни зони за наблюдение могат да се разглеждат като подходящи мерки за защита правата и свободите на субектите на данни в конкретния случай.

Определянето на ДП РВД, като стратегически обект за националната сигурност – част от критичната инфраструктура, представлява важен обществен интерес, посочен в националното ни законодателство. Обработването на биометрични данни при осъществяване на достъпа до такъв тип обекти може да се разглежда като пропорционално на преследваната цел, а именно противодействието

на терористични заплахи. За да е законосъобразно обработването обаче, то следва да зачита същността на правото на защита на данните и да предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните – т.е. следва да се извърши оценка на въздействието върху защитата на данните.

На оценка подлежи съответната информационна система или приложението, като средство, чрез което се извършва обработването на биометрични данни. Анализът следва да се извършва още на етапа на проектирането (съобразно чл. 25 от Регламент (ЕС) 2016/679), както и да се прецени доколко чрез използването на такова приложение е възможно да се достигне до трансфер на данни по смисъла на глава V от Регламент (ЕС) 2016/679.

Съществено значение при предприемането на конкретно обработване на лични данни (в случая биометрични) има отговорността на администратора за гарантиране правата на засегнатите субекти на данни (в конкретния случай – определени служители със специфични функции) по смисъла на чл. 12–22 от Регламент (ЕС) 2016/679. Администраторът на лични данни има задължение предварително да уведоми лицата, чиито данни ще обработва за:

- данните, които идентифицират администратора и координатите за връзка с него и, когато е приложимо, тези на представителя на администратора;
- координатите за връзка с длъжностното лице по защита на данните, когато е приложимо;
- целите на обработването, за което личните данни са предназначени, както и правното основание за обработването;
- получателите или категориите получатели на личните данни, ако има такива;
- когато е приложимо, намерението на администратора да предаде личните данни на трета държава или на международна организация, както и наличието или отсъствието на решение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита или в случай на предаване на данни съгласно посоченото в членове 46 или 47, или член 49, параграф 1, втора алинея от ОРЗД позоваване на подходящите или приложимите гаранции и средствата за получаване на копие от тях или на информация къде са налични.
- срока, за който ще се съхраняват личните данни, а ако това е невъзможно, критериите, използвани за определяне на този срок;
- съществуването на право да се изиска от администратора достъп до, коригиране или изтриване на лични данни или ограничаване на обработването на лични данни, свързани със субекта на данните, или право да се направи възражение срещу обработването, както и правото на преносимост на данните;
- когато обработването се основава на член 6, параграф 1, буква а) или член 9, параграф 2, буква а) от ОРЗД, съществуването на право на оттегляне на съгласието по всяко време, без да се засяга законосъобразността на обработването въз основа на съгласие, преди то да бъде оттеглено;
- правото на жалба до надзорен орган;
- дали предоставянето на лични данни е задължително или договорно изискване, или изискване, необходимо за сключването на договор, както и дали субектът на данните е длъжен да предостави личните данни и евентуалните последствия, ако тези данни не бъдат предоставени;
- съществуването на автоматизирано вземане на решения, включително профилирането, посочено в член 22, параграфи 1 и 4, и поне в тези случаи съществена информация относно използваната логика, както и значението и предвидените последствия от това обработване за субекта на данните.

Всяко засегнато лице може да упражнява правата по чл. 15–22, гарантирани му от Регламент (ЕС) 2016/679, чрез писмено искане до администратора на лични данни. Съгласно чл. 12, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2016/679 администраторът предоставя на субекта на данни информацията относно действията,

предприети във връзка с искане по членове 15–22, без ненужно забавяне и във всички случаи в срок от един месец от получаване на искането. При необходимост този срок може да бъде удължен с още два месеца, като се взема предвид сложността и броя на исканията. Администраторът информира субекта на данните за всяко такова удължаване в срок от един месец от получаване на искането, като посочва и причините за забавянето. Когато субектът на данни подава искане с електронни средства, по възможност информацията се предоставя с електронни средства, освен ако субектът на данни не е поискал друго.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б” от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Доколкото от представените документи няма данни за извършена оценка на въздействието върху защитата на данните, на основание чл. 35, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 ДП РВД следва задължително да извърши такава оценка и само ако същата покаже висок остатъчен риск за правата и свободите на засегнатите субекти на данни, може да пристъпи към предварителна консултация с надзорния орган съгласно чл. 36 от Регламент (ЕС) 2016/679.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Веселин Целков /п/

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ рег. № ПНМД-01-100/2022 г. гр. София, 19.12.2022 г.

ОТНОСНО: *Постъпило в МОН искане от г-жа А.К. за обмен на информация за български граждани*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на заседание, проведено на 15.12.2022 г., разгледа искане с рег. № ПНМД-01-100/15.11.2022 г. от заместник-министър на образованието и науката, по повод постъпило в Министерство на образованието и науката (МОН) искане по електронната поща с вх. № 94-5828/31.10.2022 г. от г-жа А.К., представяща се за координатор на изчезнали деца¹, от местната администрация на лондонския квартал Енфийлд, Обединеното кралство, за информиране относно действащите процеси за получаване и предоставяне на информация за български граждани дали са се завърнали в България и дали децата им са се записали отново в училище в България.

¹ Вероятно се има предвид деца, напуснали образователната система на Обединеното кралство, както е посочено в писмото на г-жа А.К. – *Children Missing Education Co-Ordinator*.

От МОН посочват, че в писмото си г-жа А.К. споделя, че в квартал Енфийлд съществува голяма общност от български граждани, които записват децата си в местните училища, но се местят за кратък или по-дълъг период и се връщат отново в България. В тази връзка с писмото се информира, че на основание раздел 436А от Закона за образованието от 1996 г. във Великобритания е установено задължение за местните администрации да предприемат мерки за идентифициране на децата, които не получават образование, както и законова отговорност да гарантират, че тези деца вече не са в зоната на тяхната власт и че имат достъп до образование, където и да са се преместили. В писмото си г-жа А.К. посочва, че могат да предоставят имена, дати на раждане и имена на родителите с цел проверка и потвърждение дали семействата са се върнали в България.

По-нататък в писмото на МОН се посочва, че обменът на посочената информация би представлявал обработване на лични данни. Приложимото законодателство, свързано със защитата на физическите лица при обработването на личните им данни и относно свободното движение на тези данни в рамките на ЕС, са Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД), както и Законът за защита на личните данни (ЗЗЛД). Обработването на лични данни е законосъобразно при наличие на правно основание за това, както и при спазване на принципите за обработване, прогласени в чл. 5 от ОРЗД.

В писмото се излагат и следните мотиви:

На 31 януари 2020 г. Обединеното кралство се оттегли от Европейския съюз. Въз основа на Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия правото на Съюза продължи да се прилага в Обединеното кралство по време на преходния период до 31 декември 2020 г.

Към момента Обединеното Кралство не е страна членка на Европейския съюз и/или на Европейското икономическо пространство, с оглед на което съгласно ОРЗД, както и чл. 1, ал. 7 от ЗЗЛД, при обработването на лични данни тя се явява трета държава и за нея са приложими и разпоредбите от глава V от ОРЗД.

Съгласно чл. 44 от ОРЗД предаването на лични данни, които се обработват или са предназначени за обработване след предаването на трета държава или на международна организация, се осъществява само при условие, че са спазени другите разпоредби на регламента при спазване на условията по глава V от регламента, включително във връзка с последващи предавания на лични данни от третата държава или от международната организация на друга трета държава или на друга международна организация.

Към настоящия момент по отношение на Обединеното Кралство е налице решение на Европейската комисията (Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1772 на Комисията от 28 юни 2021 година) за осигурено адекватно ниво на защита (съгласно чл. 45, ал. 1 ОРЗД), което „по същество е равностойно” на нивото, гарантирано в рамките на Европейския съюз, което обаче не обхваща личните данни, предавани за целите на имиграционния контрол в Обединеното кралство, или до данните, които по друг начин попадат в обхвата на изключението по отношение на определени права на субекта на данни за целите на поддържането на ефективен имиграционен контрол („изключението във връзка с имиграционния контрол”) съгласно точка 4, подточка 1 от приложение 2 към Закона за защита на данните на Обединеното кралство.

Член 46, параграф 2, буква „а” от ОРЗД позволява на публичните органи от ЕС да основават предаването на данни към публични органи в трета държава или към международна организация на инструменти, сключени между тях, без да са получили предварително разрешение от надзорен орган. Такива инструменти трябва да са със задължителен характер и да имат изпълнителна сила. Съгласно тази разпоредба могат да се използват международни договори, публичноправни договори или пряко приложими административни споразумения.

Освен решенията относно адекватното ниво на защита и инструментите за предаване на данни по член 46 от ОРЗД, в регламента се съдържа и трето средство, което позволява трансфер на лични данни в определени ситуации, въз основа на дерогация, посочена в чл. 49 от ОРЗД, като в случая би била приложима дерогация по чл. 49, пар. 1, буква „г” – поради важни причини от обществен интерес. В Насоки 2/2018 г. на ЕКЗД се посочва, че предаванията на данни въз основа на дерогацията поради важни причини от обществен интерес не може да се извършват системно и в голям мащаб. По-скоро трябва да бъде спазван общият принцип, според който дерогациите, посочени в чл. 49, на практика не се превръщат в „правило”, а трябва да се ограничават до конкретни ситуации, и всеки износител на данни трябва да гарантира, че техният трансфер отговаря на строгия критерий за необходимост. Когато се извършват предавания на данни в обичайния ход на дадена дейност или практика, ЕКЗД насърчава силно всички износители на данни (по-специално публичните органи) да го правят в конкретна рамка, като въведат подходящи гаранции в съответствие с чл. 46, вместо да разчитат на дерогацията предвидена в чл. 49, пар. 1, буква „г” от ОРЗД.

При извършена преценка за предоставяне на данни по чл. 49, пар. 1, ал. 2 от ОРЗД за целите на неоспоримите законни интереси на администратора, над които не стоят интересите или правата на субектите на данни, администраторът е длъжен да уведоми надзорния орган за трансфера, като в тази връзка също трябва да информира субекта на данни за неговите права и законни интереси.

В чл. 48 и съответстващото съображение (115) от ОРЗД е посочено, че сами по себе си решения, взети от органи, съдилища или трибунали на трети държави, не дават законно основание за предаване на данни на трети държави. Поради това, предаването на данни вследствие на решение, взето от органи на трета държава е при всички положения законосъобразно, само ако отговаря на условията, предвидени в глава V от ОРЗД.

МОН отчита, че независимо дали обработването се извършва в ЕС или не, администраторите винаги трябва да спазват всички съответни разпоредби на ОРЗД, като например задължението по чл. 32 за прилагане на технически и организационни мерки, като се вземат предвид рисковете по отношение на обработката, както и счита, че комуникацията между административните органи следва да се осъществява по сигурни/официални канали, които от една страна безспорно идентифицират адресата на искането, а от друга – обезпечават сигурния обмен на информацията.

Във връзка с изложеното МОН счита че обмен на данни за посочените в искането на г-жа А.К. цели, с оглед постигане на правна сигурност, е целесъобразно да се осъществява при наличие на международен договор, публичноправен договор или пряко приложимо административно споразумение със задължителен характер и изпълнителна сила, което да обхваща основния набор от принципи за защита на данните и права на субекта на данните, както се изисква от ОРЗД, в т.ч. и определяне на начина, по който получаващият публичен орган ще прилага набора от основни принципи за защита на данните и права на субекта на данните по отношение на всички предадени лични данни, за да се гарантира, че нивото на защита на физическите лица съгласно ОРЗД няма да бъде изложено на риск.

Във връзка със спазване на законодателството в областта на защита на личните данни и предвид постъпилото запитване от г-жа А.К., от МОН се обръщат с молба към КЗЛД за изразяване на компетентно становище относно законосъобразните решения за обмен на информация за българските граждани, които пребивават в Обединеното кралство с местната администрация на лондонския квартал Енфийлд, Обединено кралство.

Правен анализ:

С Глава V – „Предаване на лични данни на трети държави или международни организации” от Регламент (ЕС) 2016/679 се урежда обработването на лични данни при условията на трансфер в трета държава или международна организация. Такова предаване на лични данни се осъществява, само

при условие че са спазени другите разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/679 (спазване на принципите по чл. 5, наличие на основание за обработване по чл. 6, пар. 1 и/или по чл. 9, пар. 2, предприемане на технически и организационни мерки, извършване оценка на въздействието върху защитата на личните данни и т.н.) и само ако администраторът и обработващият лични данни спазват условията по Глава V. Тези правила се прилагат и в случаите, когато данните се предават от третата държава или от международната организация на друга трета държава или на друга международна организация. За трета държава се счита такава извън ЕИП, а международна организация означава организация и нейните подчинени органи, регламентирани от международното публично право, или друг орган, създаден чрез или въз основа на споразумение между две или повече държави (чл. 4, т. 26) от Регламент (ЕС) 2016/679). Разпоредбите на Глава V се прилагат с цел да се гарантира необходимото и адекватно ниво на защита на физическите лица, осигурено от Регламент (ЕС) 2016/679, без да се излагат на риск техните права.

Предаването на лични данни на трета държава или международна организация по принцип може да има, само ако въпросната трета държава осигурява адекватно ниво на защита. Съгласно чл. 45 от Регламент (ЕС) 2016/679, Европейската комисия (ЕК) може да констатира, че дадена трета държава осигурява, по силата на вътрешното си законодателство или на международните си ангажименти, адекватно ниво на защита. При оценяването на адекватността на дадена трета държава/международна организация ЕК извършва цялостен и комплексен анализ на ситуацията в тази държава във връзка със защитата на личните данни, съгласно критериите, посочени в чл. 45, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 – върховенството на закона, спазването правата на човека и основните свободи, състояние на законодателството, наличието и функционирането на надзорни органи, ефективна административна и съдебна защита и др. След извършването на оценката, ЕК издава акт за изпълнение. В процеса по издаването на акта за изпълнение (Решението на ЕК за адекватност) участват:

- ЕК, която има право на законодателна инициатива;
- Европейския комитет за защита на данните, който изразява становище по предложението;
- Държавите-членки на ЕС, чрез своите постоянни представители, които обсъждат и одобряват предложението.

Решението се приема от ЕК, като по всяко време Европейският парламент и Съветът могат да поискат от ЕК да запази, измени или оттегли решението за адекватност на основание, че актът надвишава нейните изпълнителни правомощия, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679. Нещо повече, Комисията е длъжна да осъществява постоянно наблюдение на развитието в трети държави и международни организации, което би могло да повлияе на действието на приетите решения.

ЕК е длъжна да публикува в Официален вестник на ЕС решенията за адекватно ниво на защита. Към този момент такива решения има за следните държави или отделни сектори от тях: Андора, Аржентина, Канада (търговски организации), Фарьорски острови, Гърнси, Израел (във връзка с автоматизираното предаване на лични данни), остров Ман, Япония, Джърси, Нова Зеландия, Швейцария, Уругвай, Великобритания (и по Регламент (ЕС) 2016/679, и по Директива (ЕС) 2016/680) и др.

При липсата на решение относно адекватното ниво на защита предаване на лични данни може да се извърши, само ако износителят на лични данни, установен в Съюза, предвижда подходящи гаранции по смисъла на чл. 46 от Регламент (ЕС) 2016/679. Такива гаранции могат да произтичат например при прилагането на други инструменти, като:

- инструменти със задължителен характер и с изпълнителна сила между публичните органи или структури;
- задължителни фирмени правила в съответствие с член 47;
- стандартни клаузи за защита на данните, приети от Комисията в съответствие с процедурата

по разглеждане, посочена в член 93, параграф 2;

- стандартни клаузи за защита на данните, приети от надзорен орган и одобрени от Комисията съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 93, параграф 2;

- одобрен кодекс за поведение или одобрен механизъм за сертифициране, заедно със задължителни и изпълними ангажменти на администратора или обработващия лични данни в третата държава да прилагат подходящите гаранции, включително по отношение на правата на субектите на данни.

Важно условие за законосъобразното използване на стандартните договорни клаузи е те да се прилагат без изменение на текстовете, приети или одобрени от Комисията. Въпреки че не се изисква специално разрешение на надзорния орган, трансферите на лични данни, които се основават на стандартни договорни клаузи, подлежат на контрол от компетентния надзорен орган според мястото на установяване на съответния износител на данните, а не от органа в третата държава, където данните се предоставят.

При редовно и повтарящо се предаване на данни в трета държава, при липса на решение относно адекватното ниво на защита, следва да се разчита на някой от инструментите, посочени в чл. 46 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Само **когато предаването на лични данни е случайно, нерегулярно, еднократно или по изключение**, то може да се основава на дерогациите (изключения), разписани в чл. 49 от Регламент (ЕС) 2016/679. Те могат да се прилагат само в изключителни случаи, а посочената разпоредба да се тълкува строго ограничително. Позоваването на дерогациите не може да служи за регулярно трансфериране на лични данни.

В конкретния казус, приложение намира *Решение за изпълнение на Комисията от 28.6.2021 година съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно адекватното ниво на защита на личните данни от страна на Обединеното кралство*, като в допълнение следва да е налично и правно основание по смисъла на чл. 6, пар. 1 от ОРЗД. Единственото правно основание, подходящо за предоставянето на данни в конкретния случай е посоченото в чл. 6, пар. 1, б. „а” – съгласието на субекта на данни, доколкото българската страна не е обвързана със задължения, произтичащи от законодателството на Обединеното кралство по отношение на исканата информация.

Неправилно се разглежда обсъжданото предоставяне на данни, като такова за целите на имиграционния контрол.

За да е законосъобразно предаването на личните данни обаче, трябва да са спазени всички останали изисквания на Регламент (ЕС) 2016/679 – спазване на принципите, прогласени с чл. 5, предоставянето на ясна информация на субектите на данни за предстоящото предоставяне на данни въз основа на тяхното съгласие, предприемане на подходящи технически и организационни мерки, съобразно извършената оценка на риска и т.н.

Данните, които могат да се представят по конкретно искане (съдържащо имена на деца, дата на раждане и имена на родители) следва да са в минимално необходимия обем, като отговарят единствено на въпроса дали конкретните деца са обхванати от системата на българското образование или не. Допълнителна информация не следва да бъде предавана.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б” от Регламент (ЕС) 2016/679 във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни и чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

В конкретния казус, приложение намира *Решение за изпълнение на Комисията от 28.6.2021 година съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно адекватното ниво на защита на личните данни от страна на Обединеното кралство*, като в допълнение следва да е налично и правно основание по смисъла на чл. 6, пар. 1 от ОРЗД. Единственото правно основание, подходящо за предоставянето на данни в конкретния случай е това по чл. 6, пар. 1, б. „а” от ОРЗД – съгласието на субекта на данни, доколкото българската страна не е обвързана със задължения, произтичащи от законодателството на Обединеното кралство по отношение на исканата информация.

Данните, които могат да се представят по конкретно искане на местната администрация на лондонския квартал Енфийлд, Обединеното кралство, следва да са в минимално необходимия обем, като отговарят единствено на въпроса дали конкретните деца са обхванати от системата на българското образованието или не. Допълнителна информация не следва да бъде предавана.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:**Венцислав Караджов /п/****ЧЛЕНОВЕ:****Цанко Цолов /п/****Мария Матева /п/****Веселин Целков /п/****Комисия за защита на личните данни**

Председател: Венцислав Караджов

Членове: Цанко Цолов
Мария Матева
Веселин Целков

Информационен бюлетин № 1 (100) 2023 г.

Издава се съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД

Уеб сайт на КЗЛД: www.cdpd.bg

Разпространява се в електронен вид

ISSN 2367-7759